

Handläggare: Johanna Engman Telefon 08-508 33702

Monica Söderman Telefon 08-508 33889

Ingrid Olsson Telefon 08-508 33810

Verksamhetsplan och budget 2009 för Utbildningsnämnden – En skola i världsklass

**Svar på skrivelserna "Låt Stockholm gå före med ny teknikutbildning",
"Uppdrag till förvaltningen att utreda förutsättningarna att skapa ett
klimatgymnasium i Stockholm" samt "Prognos för gymnasieskolan
2016".**

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2009 godkänns. Del 1 av verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av budgetjusteringar för omslutningsökningar motsvarande 932,6 mnkr, se bilaga 2.
3. Beslut om fördelning av investeringsmedel delegeras till förvaltningschefen.
4. Elevpeng till grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola respektive gymnasiesärskola godkänns, bilaga 3, 4, 5, 7, 9.
5. Ersättning till fristående obligatorisk särskola, fristående gymnasieskola respektive fristående gymnasiesärskola fastställs enligt bilaga 6, 8, 10.
6. Resultatenheter för 2009 godkänns enligt bilaga 12.
7. Föreslagna organisatoriska förändringar fastställs, se avsnitt 7.2.1 gymnasieavdelningen, uppdrag samt avsnitt 7.3.1 vuxenutbildningsavdelningen, uppdrag.
8. Skrivelsen "Låt Stockholm gå före med ny teknikutbildning" från borgarrådet Roger Mogert (s), Susanna Brolin (v) och Per Olsson (mp) anses besvarad, se avsnitt 7.2.2 gymnasieavdelningen, utveckling samt bilaga 20.
9. Skrivelsen "Uppdrag till förvaltningen att utreda förutsättningarna att skapa ett klimatgymnasium i Stockholm" från Helen Törnqvist (c) anses besvarad, se avsnitt 7.2.2 gymnasieavdelningen, utveckling samt bilaga 20.
10. Skrivelsen "Prognos för gymnasieskolan 2016" från borgarrådet Roger Mogert (s) anses besvarad under nämndmålet "utbildningsnämnden stimulerar till fler valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna". Se avsnitt 3.2 och bilaga 20.

11. Utvecklingsplan 2008-2010 godkänns, se avsnitt 3.4 och bilaga 17.
12. Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens godkänns, bilaga 16.
13. Arbetsplan för internkontroll godkänns, se avsnitt 5.1 samt bilaga 19.
14. Modell för prissättning vid försäljning av tjänster godkänns, se bilaga 15.

Thomas Persson
Direktör

Lars Brandt
Avdelningschef
Vuxenutbildningsavdelningen

Håkan Edman
Avdelningschef
Grundskoleavdelningen

Birgitta Elm
Avdelningschef
Personalavdelningen

Johanna Engman
Avdelningschef
Ekonomi- och lokalavdelningen

Marie-Louise Hammer Åberg
Avdelningschef
Gymnasieavdelningen

Göran Isberg
Avdelningschef
Kvalitetsavdelningen

Carina Nilsson
Avdelningschef
Uppdragsavdelningen

Agnetha Styrwoldt-Alfheim
Avdelningschef
Administrativa avdelningen

Per Thorslund
Avdelningschef
Avdelningen för enskilt driven/fristående verksamhet

Innehåll

I	Inledning	5
1.1	En skola i världsklass – vår övergripande vision	5
1.2	Budget 2009	6
1.3	Justeringar i organisationen	6
1.4	Målstruktur	7
2	Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök	9
2.1	Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad	9
2.2	Utbildningsnämnden konkurrensutsätter flera delar av verksamheten	9
2.3	Jobb istället för bidrag	10
2.4	En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas	10
2.5	Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö	11
2.6	Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv	13
2.7	Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur	13
2.8	Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad	14
3	Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras	15
3.1	Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald	15
3.2	Utbildningsnämnden stimulerar till fler valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna	16
3.3	Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö	17
3.4	Fler elever/studerande når målen för utbildningen	20
3.5	Fristående verksamhet	28
3.6	Alla elever/studerande omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö	28
3.7	Alla elever/studerande ges förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet	30
3.8	Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen	30
3.9	Samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärks	31
3.10	Vision Järva 2030	31
3.11	Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare	32
3.12	Utbildningsförvaltningen arbetar för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare	32
4	Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva	35
4.1	Budgeten ska vara i balans	35
4.2	Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten	35
4.3	Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna	36
4.4	Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering	36
4.5	Nämndens ekonomiska förutsättningar 2009	38
4.6	Budget per verksamhetsområde	40
4.7	Förskola	40
4.8	Grundskola och skolbarnsomsorg	41
4.9	Gymnasieskola	42
4.10	Särskola	43
4.11	Utbildning för vuxna	44
4.12	Nämnd- och övergripande administration	45

4.13	Investeringar	45
4.14	Resultatenheter	45
4.15	Anslagsenheter	45
4.16	Omslutningsförändringar	46
5	Övrigt	46
5.1	Risk- och väsentlighetsanalys - Internkontrollplan	46
6	Särskilda redovisningar	46
7	Avdelningarnas budget och uppdrag	48
7.1	Grundskoleavdelningen	48
7.2	Gymnasieavdelningen	51
7.3	Vuxenutbildningsavdelningen	55
7.4	Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet	58
7.5	Uppdragsavdelningen	58
7.6	Kvalitetsavdelningen	59
7.7	Personalavdelningen	60
7.8	Administrativa avdelningen	60
7.9	Ekonomi- och lokalavdelningen	61
7.10	Förvaltningsledning	62
7.11	Beräkningsgrunder för internprissättning	62

Bilagor

Bilaga 1 Antal barn, elever, studerande

Bilaga 2 Obligatoriska bilagor

2.1 Nämndens budget, verksamhetsplan 2009, per verksamhetsområde

2.2 Av nämnden redovisade omslutningsförändringar

2.3 Investeringsutgifter/Investeringsinkomster

Bilaga 3 Elevpeng för grundskola, fritidsklubb, skolbarnsomsorg inkl. tillägg för särskoleelever i skolbarnsomsorg

Bilaga 4 Elevpeng för särskola (grund och tillägg) samt peng för skolskjuts särskola

Bilaga 5 Elevpeng för klasser för elever med funktionsnedsättning

Bilaga 6 Ersättningsbelopp till fristående obligatorisk särskola

Bilaga 7 Elevpeng för gymnasiet

Bilaga 8 Ersättningsbelopp till fristående gymnasieskolor

Bilaga 9 Elevpeng för gymnasiesärskolan

Bilaga 10 Ersättningsbelopp till fristående gymnasiesärskolor

Bilaga 11 Peng vuxenutbildning

Bilaga 12 Resultatenheter 2009

Bilaga 13 Anslagsenheter 2009

Bilaga 14 Regler för resultatenheter

Bilaga 15 Modell för prissättning vid försäljning av tjänster

Bilaga 16 Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens

Bilaga 17 Utvecklingsplan 2008-2010

Bilaga 18 Jämställdhets- och mångfaldsplan för 2009

Bilaga 19 Arbetsplan för internkontroll 2009 med risk- och väsentlighetsanalys

Bilaga 20 Skrivelser som besvaras i verksamhetsplanen

Bilaga 21 Förkortningar i verksamhetsplan 2009

Bilaga 22 Prislista IT-kostnader 2009

Del I, till kommunstyrelsen och utbildningsnämnden

I Inledning

1.1 En skola i världsklass – vår övergripande vision

Stadens vision om Ett Stockholm i världsklass visar på hur staden ska fortsätta att utvecklas för att motsvara medborgarnas, besökarnas och näringslivets förväntningar och behov. Stockholm ska vara mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm. Förändringar i omvärlden, som globalisering och teknikutveckling, påverkar skolans roll och uppdrag. Det pågår dessutom förändringar i den nationella styrningen av skolan. Detta är bakgrund och förutsättningar för arbetet med utbildningsförvaltningens vision om En skola i världsklass.

Med En skola i världsklass menas att

1. Skolan ska vara världsbäst för varje elev - i det ryms möjligheten att välja en skola som svarar mot elevens intressen och behov, men också att skolan måste anpassa förhållningssätt, innehåll, metoder, arbetsorganisation med mera till elevens förutsättningar och behov. För att kunna göra det måste vi veta vad eleven redan kan och hur eleven lär sig samt ha en bred repertoar för att kunna undervisa utifrån dessa vetenskaper. I detta ryms också att vi använder våra tillgängliga resurser på ett optimalt sätt. Ledarskap och medarbetarskap är viktiga förutsättningar för att bli världsbäst för varje elev.
2. Skolan ska sträva efter att vi har en utbildningsnivå i världsklass - i det ryms både ambitionen att varje elev ska kunna utnyttja hela sin potential och att medborgarna som grupp är välutbildade. I detta ryms också att utbildningen leder till vidare studier, företagande eller anställning. Viktiga kompetenser är kommunikation på svenska, eventuellt annat modersmål och främmande språk, matematiskt kunnande, teknisk/naturvetenskapligt kunnande och digital kompetens.
3. Skolan ska förbereda eleverna för att vara världsmedborgare - i det ryms portalparagrafen i skollagen om demokrati-medborgarskap-jämlikhet-tolerans, men också att ge stadens elever kunskaper och redskap för att kunna leva - i fritid, studier och arbete - i en globaliserad värld. I detta ryms också att kunna använda den kunskap och erfarenhet som redan finns, här. Denna del rymmer också elevernas personliga och sociala utveckling, till exempel när det gäller förmågan att lära och att våga använda sina kunskaper, men också förmågan att interagera med andra. Viktiga kompetenser är interpersonell och interkulturell kompetens, entreprenörskap samt kulturell kompetens. Här inryms också att skolan är en viktig motor för samhällets och regionens utveckling och tillväxt.

Arbetet med att förankra och att konkretisera den övergripande visionen fortsätter nu inom stadens grundskola, stadens gymnasieskola, vuxenutbildningen och förvaltningens övergripande uppdrag att erbjuda medborgarna en utbildning med hög kvalitet oavsett anordnare.

Stadens grundskola har tagit fram en långsiktig strategi för grundskolornas utveckling i linje med visionen. Under året kommer avdelningen att intensifiera arbetet för att säkerställa att samtliga grundskolor påbörjar ett eget lokalt utvecklingsarbete utifrån strategin. Stockholms stads grundskolor kommer också tillsammans att arbeta fram en Plattform för stadens grundskolor där ett gemensamt förhållningssätt, lärarprofession och gemensamma ambitioner ska beskrivas.

Även det strategiarbete som inletts inom stadens gymnasieskola har riktningen en skola i världsklass. Förhållningssättet i den fortsatta processen är att det är en gemensam utvecklingsresa, att staden har världens bästa elever och att vardagen ska präglas av tillit. Ledare och medarbetare är skolans viktigaste resurs och ska vara delaktiga och involveras i förändringsarbetet. Deras kompetens och bemötande är avgörande för elevernas måluppfyllelse och kunskapsutveckling.

Fokus i det fortsatta visionsarbetet inom vuxenutbildningen är att tillhandahålla en efterfrågestyrd utbildning där den enskilde individen i så hög grad som möjligt ska klara av sin utbildning med godkända betyg.

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att tillhandahålla utbildning, oavsett huvudman, för alla barn, ungdomar och vuxna i staden. Visionen är att erbjuda medborgarna - oavsett anordnare - en utbildning av hög kvalitet samt en oberoende information om skolorna och deras verksamhet.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

1.2 Budget 2009

Budgeten uppgår på kostnadssidan till 13 232,9 mnkr och till 1 448,6 mnkr på intäktssidan, inklusive omslutningsförändringar. Budgeten för investeringar uppgår till 90,0 mnkr. Höjningar av elevpengsbelopp till grundskola och gymnasieskola föreslås, som framgår i avsnitt 4. Fortsatta krav på effektiviseringar av bland annat administration och lokalhantering ska möjliggöra ytterligare satsningar på kärnverksamheterna.

1.3 Justeringar i organisationen

Arbetet med att successivt utveckla förvaltningens interna organisation fortsätter. För grundskolan inrättas en kostfunktion. Egenregiavdelningarna får ett tydligare ansvar för lokalplaneringsfrågorna. Alla avdelningar - men främst egenregiavdelningarna - får ett tydligare ansvar för arbetet med miljö- och klimatfrågor.

Under året avslutas arbetet med att tydliggöra roll- och ansvarsfördelningen mellan olika chefer och mellan organisationens systemnivåer. Inspektionen och det övergripande kvalitetsarbetet samlas i en enhet på kvalitetsavdelningen. Inom grundskoleavdelningen görs justeringar för att underlätta och förstärka kontakterna med enheterna och arbetsledningen av rektorerna. Inom stadens gymnasieskolor görs ett försök med en ny ledningsorganisation. Svenska för invandrare överförs från och med januari 2009 till annan förvaltning, vilket leder till justeringar av organisationen inom vuxenutbildningsavdelningen.

Organisationen avseende samordningen av utvecklingsarbetet justeras. Tillsynen av och tillståndsgivningen för enskilda förskolor förstärks. Uppdragsavdelningens utvecklingsarbete för att vara en professionell intäktsfinansierad avdelning fortsätter. Ledningssystem byggs upp för att underlätta bedömning och analys av egenregiskolors resultat. Resultat från fristående skolor samlas och presenteras i uppföljningsarbetet. Statistikinsamlingen samordnas och resultaten presenteras för olika målgrupper: föräldrar/elever, medborgare, skolledare, skolor. Arbetet med IT-driften inom administrativa avdelningen justeras utifrån nya förutsättningar: överföring av uppdrag från stadsledningskontoret, stadens arbete med förändrad infrastruktur och driftsmodell samt att överföringen från stadsdelarna nu avslutats.

Bilaga 21 innehåller de förkortningar som återfinns i verksamhetsplanen.

1.4 Målstruktur

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Vision 2030 är den gemensamma långsiktiga visionen om hur staden ska utvecklas, vilka utmaningar staden står inför samt strategier för en långsiktig och hållbar utveckling. Under fullmäktiges inriktningsmål ska nämnden sammanfattningsvis redogöra för på vilket sätt nämnden bidrar till respektive inriktningsmål. Utgångspunkten är nämndens viktigaste prioriteringar.

De tre inriktningsmålen för stadens verksamheter ligger fast:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen i förhållande till de olika verksamheter som bedrivs i staden. Mål för verksamhetsområdena är insorterade under respektive inriktningsmål. Under respektive mål för verksamhetsområdet ska nämnden sammanfattningsvis ange på vilket sätt den bidrar till målet. Utgångspunkt är nämndens viktigaste prioriteringar.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer fastställs i budgeten. De mäter i vad mån nämnden uppfyller fullmäktiges mål. Nämnden ska i sin planering utgå från kommunfullmäktiges indikatorer och sätta årsmål för nämnden.

Kommunfullmäktiges obligatoriska nämndindikatorer

Kommunfullmäktige beslutar i samband med budget om nämndindikatorer som är obligatoriska för nämnden att följa upp.

Kommunfullmäktiges aktiviteter

Aktivitet är en riktad insats under en begränsad tidsperiod. Aktiviteter tas fram för att bidra till måluppfyllelsen och ska ha start- och slutdatum samt en ansvarig nämnd. Nämnden ska i sin verksamhetsplan planera för kommunfullmäktiges aktiviteter.

Nämndens mål

Nämnden ska konkretisera kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena genom egna mål för verksamheten, vilka ska kunna härledas till fullmäktiges mål. Vid formuleringen av mål ska nämnden planera med utgångspunkt från de årsmål som förväntas uppnås i kommunfullmäktiges indikatorer.

Nämndens indikatorer

Nämnden kan utöver kommunfullmäktiges indikatorer besluta om indikatorer för nämndens egna verksamhetsområden. Dessa ska nämnden följa upp. Det finns inget krav på att de ska redovisas vidare till kommunfullmäktige.

Nämndens aktiviteter

Nämnden kan formulera aktiviteter som krävs för att nå nämndmålen. Aktivitet är en riktad insats under en begränsad tidsperiod.

Mål i läroplanerna

I läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) samt i läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) finns mål och riktlinjer för stadens pedagogiska verksamheter som avser i huvudsak

- Kunskaper
- Normer och värden
- Elevernas ansvar och inflytande
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

2 Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företagande och besök

En statlig satsning på yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen har aviserats med start hösten 2009. Samarbete med lärlingsutbildningen, olika branscher, Jobbtorg Stockholm och arbetsförmedlingen krävs för framgång.

Praktikplatser ska erbjudas inom nämndens olika verksamheter för Jobbtorg Stockholm.

Stadens miljöprogram ska vara styrande i det dagliga arbetet. Största delen av miljöarbetet sker ute i nämndens enheter. De åtgärder som ger störst effekt i form av minskad klimatpåverkan och god kostnadseffektivitet prioriteras, bland annat ska arbetsmetoder utvecklas för att effektivisera energianvändningen.

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen samverkar för att underlätta kontakterna och öka samarbetet mellan skolan och kulturlivet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	38 %	30 %	År

NÄMNDMÅL:

2.2 Utbildningsnämnden konkurrensutsätter flera delar av verksamheten

De pedagogiska verksamheterna erbjuds brukarna genom valfrihetssystem.

I Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens, bilaga 16, redogörs för pågående och planerade upphandlingar inom utbildningsnämnden.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Jobb istället för bidrag

I syfte att öka sysselsättningen har regeringen aviserat en extra satsning på yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen. Satsningen är treårig med start hösten 2009. Utifrån kommande statliga direktiv och utifrån efterfrågan från den enskilde individen samt det omgivande samhället ska anpassade yrkesutbildningar startas. Eventuellt kan upphandling av kompletterande yrkesutbildningar bli aktuellt under våren. Samarbete med gymnasieskolans försöksverksamhet med lärlingsutbildning och med olika branscher är en förutsättning, likaså krävs nära samverkan med Jobbtorg Stockholm och arbetsförmedlingen.

Fördelningen av antalet praktikplatser över staden från Jobbtorg Stockholm är ännu inte fastlagd. Praktikplatserna är en del i satsningarna kring dem som har försörjningsstöd på grund av arbetslöshet, sfi-studerande med försörjningsstöd eller introduktionsersättning, vuxna flyktingar respektive ungdomar 16-24 år utan arbete eller studier. Ca 350 platser bedöms kunna erbjudas inom förvaltningens olika verksamheter. När fördelningen i staden är klar kommer platserna att fördelas inom förvaltningen i samråd med avdelningscheferna. Förvaltningen kommer att även ta kontakt med enskilt driven verksamhet och fristående skolor. Handledare kommer att utses för att ta emot praktikanterna. Handledare kommer att få genomgå en utbildning för att kunna utföra sitt uppdrag.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder)	350	I 400 st	Tertial

MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

För att nå stadens mål om att värna och utveckla en hållbar livsmiljö ska stadens miljöprogram för 2008 – 2011 vara styrande för nämnden och dess verksamheter i det dagliga arbetet. Största delen av miljöarbetet sker ute i nämndens enheter.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder)	100 %	100 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	tas fram 2009	År
Andel inköpta ekologiska livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	13 %	öka	Halvår
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder)	85 %	85 %	Halvår
Andel av verksamheter som har ett systematiskt arbete för effektiva resor och transporter (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Elförbrukning (alla nämnder)	Lämnas i TI	tas fram 2009	År
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder)	100 %	100 %	År
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck (alla nämnder)	25 %	tas fram 2009	År
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	100 %	100 %	År

NÄMNDMÅL:

2.5 Utbildningsnämnden bidrar aktivt till en hållbar livsmiljö

Nämnden ska klargöra sin egen miljöpåverkan och rådighet kopplat till miljöprogrammet. De åtgärder som ger störst effekt i form av minskad klimatpåverkan och god kostnadseffektivitet ska vara utgångspunkten för nämndens arbete.

Av miljöprogrammets sex övergripande mål är fem direkt tillämpliga på nämndens verksamheter. Dessa är:

- Miljöeffektiva transporter
- Giftfria varor och byggnader
- Hållbar energianvändning
- Miljöeffektiv avfallshantering
- Sund inomhusmiljö

Nämnden ska prioritera miljöfordon när nya bilar köps in eller leasas. De miljöbilar verksamheterna förfogar över ska i så stor utsträckning som möjligt tankas med förnyelsebart drivmedel. Resor och transporter inom nämndens verksamheter ska genomföras på det minst miljöpåverkande sättet. Förvaltningen återkommer under våren 2009 till nämnden med förslag till uppdaterad plan för resor, så att den överensstämmer med fullmäktiges mål.

I enlighet med stadens upphandlingspolicy är det fullt möjligt att ställa krav på miljöhänsyn vid upphandlingar inom olika områden. Nämnden ska i upphandlingssammanhang och vid inköp av varor och tjänster ställa sådana krav så att målen med stadens miljöprogram uppnås.

Andelen inköp av ekologiska livsmedel till nämndens samtliga verksamheter ska i enlighet med kommunfullmäktiges mål öka.

Genom minskad elförbrukning inom samtliga verksamheter bidrar nämnden positivt till stadens energieffektivisering. Förvaltningen kommer att arbeta för att hjälpa skolorna att hitta arbetsmetoder för att effektivisera sin energianvändning.

Alla enheter ska sortera förpackningar och papper. Enheter med storkök ska dessutom sortera matavfall så att det kan behandlas biologiskt. För att skolorna ska kunna genomföra detta krävs resurser och fysiskt utrymme.

Utbyte av gymnasieskolornas bilar till miljöbilar har påbörjats under 2008. Alla bilar planeras vara utbytta till 2010.

Ansaret för uppföljning av miljöindikatorerna såsom miljöbilar, användandet av dubbdäck och elförsörjning flyttas ifrån ekonomi- och lokalavdelningen till berörda avdelningar.

Kärrtorps gymnasium arbetar för att utveckla en ny profil mot Hållbar utveckling. Ett viktigt led i utvecklingsarbetet är en internationell konferens i maj 2009. Konferensen går under namnet "it's happening". Konferensens nyckeltema är klimatförändring, "TELLUS - what to do about the climate changes".

UtbN:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Minskad elförbrukning. Utbildningsförvaltningen kan inte ännu ange ett målvärde. Utredning pågår och förvaltningen återkommer i tertiärrapport I 2009	2009-01-01	2009-04-30
Andelen miljöbilar ska vara 100 % efter 2009 Utbyte av bilar till miljöbilar har påbörjats. Alla bilar planeras vara utbytta till 2010. Ansaret för uppföljning flyttas till berörda avdelningar.	2008-01-01	2009-12-31

Resor och transporter	2008-09-01	2009-08-31
-----------------------	------------	------------

Förvaltningen återkommer under våren 2009 med förslag till uppdaterad plan för resor som innebär att de ska genomföras på det minst miljöpåverkande sättet

Öka andelen inköpta ekologiska livsmedel	2008-01-01	2009-12-31
--	------------	------------

Under 2009 kommer en ny upphandling av livsmedel att genomföras. Förvaltningen avser att aktivt medverka i denna för att säkra att nämndens behov tas till vara. Ett av kraven vid en ny upphandling bör vara att ekologiska livsmedel särredovisas från leverantören så att nämnderna enklare kan följa upp kommunfullmäktiges mål. Den nyinrättade kostfunktionen inom grundskolan kommer att vara en kontaktperson och kan bidra till att öka måluppfyllelsen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.6 Stockholmskolorna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

Kontakterna och samarbetet mellan skolan och kulturlivet underlättas genom samverkan mellan utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen.

NÄMNDMÅL:

2.7 Utbildningsnämnden ger eleverna möjlighet att uppleva kultur

Utbildningsförvaltningen och kulturförvaltningen kommer tillsammans att starta ett treårigt projekt. En plats på www.stockholm.se ska byggas för att underlätta kontakterna och samarbetet mellan skolan och kulturlivet. Förskolans perspektiv ska också ingå i arbetet.

Grundskolorna ska säkerställa att varje elev får ta del av kulturlivet, det vill säga professionellt genomförda föreställningar i form av dans, teater och musik. Kulturnämnden följer upp antal besök av elever i grund- och gymnasieskolan vid professionella kulturarrangemang. Målet är att samarbetet med kulturlivet ska öka.

Projektet Stockholmskällan fortsätter att utvecklas. Stadens kulturhistoriska arv görs tillgängligt genom en omfattande databas från stadsarkivet, stadsmuseet och stadsbiblioteket. Databasen utökas kontinuerligt. Spårvägmuseet är ny samarbetspartner. Samarbete med Stockholms företagsminnen, ett arkiv för företag i Stockholm inom Centrum för näringslivshistoria, startar under 2009. Ett antal pedagogiska teman, som är kopplade till databasen, är framtagna i samarbete med lärare och elever på grundskolans senare år och gymnasiet. Nya teman ska presenteras.

Grundskolorna ska lyfta fram de estetiska lärprocesserna som en naturlig ingrediens i elevernas arbete för att nå sina uppsatta mål. Bidrag söks från regeringens satsning, Skapande skola, för att stärka arbetet med kultur i skolår 7-9.

MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.8 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med brand- och räddningsnämnden och SISAB kontinuerligt genomföra informationsinsatser och förebyggande åtgärder för att förbättra brandskyddet för identifierade riskgrupper	2008-01-01	2010-12-31

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:

3 Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att tillhandahålla utbildning, oavsett huvudman, för alla barn, ungdomar och vuxna i staden. Medborgarna erbjuds en utbildning av hög kvalitet samt information om skolorna och deras verksamhet - oavsett anordnare.

Skolorna arbetar kontinuerligt med att förbättra elevernas resultat. Kvalitetsredovisning, inspektörsrapporter, brukarundersökningar och skolornas egna utvärderingar är utgångspunkter. Förvaltningsgemensamma utvecklingsinsatser för att öka måluppfyllelsen genomförs dels genom utvecklingsprojekt och kompetensutveckling inom olika områden, och dels inom chefsprogrammet. Insatser genomförs också för att stärka det förebyggande arbetet mot mobbning.

Ett arbete pågår för att involvera fristående verksamhet i resultatuppföljningen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Stockholmskolor ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald

Tillhandahållandeuppdraget

Utbildningsnämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att tillhandahålla utbildning, oavsett huvudman, för alla barn och ungdomar i staden. För vuxna avser uppdraget kommunal vuxenutbildning samt särsv. Utgångspunkten för uppdraget är att ge elever en kvalitativ utbildning i en skola där eleverna känner sig trygga.

Nämnden ska även erbjuda kompetensutveckling, utvecklingsstöd, samverkansmöjligheter, skolrelaterade tjänster i övrigt som alla skolor, oavsett huvudman, ska kunna ta del av. Förvaltningen ska identifiera och analysera vad som krävs för att de fristående skolorna ska kunna ta del av förvaltningens utbud av utvecklingsinsatser, kompetensutveckling med mera. Stöd och service ska utvecklas vid såväl etablering som till redan etablerade anordnare.

För att tydliggöra tillhandahållandeuppdraget kommer utbildningsförvaltningen under 2009 att identifiera och beskriva vilka funktioner inom förvaltningen som berörs av uppdraget samt utveckla samverkan och samordning inom förvaltningen.

Förutsättningarna och behovet av att etablera en målgruppsanpassad informations-service om ändringar i lagstiftning, regelverk och andra nyheter kring skolans styrdokument ska undersökas. Informationen ska samordnas med uppdrag för

stadens kontaktcenter och vara tillgänglig på nätet för såväl brukare som anordnare. Förvaltningen kommer även att se över för hur kontakterna med Staden och utbildningsförvaltningen kan underlättas för de enskilt drivna och fristående verksamheterna.

Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens

I Aktivitetsplan för upphandling i konkurrens, bilaga 16, framgår förutsättningarna för avknoppning och utmaningsrätt. Där framgår också pågående och planerade upphandlingar inom utbildningsnämnden.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal genomförda avknoppningar (alla nämnder)	0	20 st	Tertial

NÄMNDMÅL:

3.2 Utbildningsnämnden stimulerar till fler valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna

För att öka mångfald och valmöjligheter inom de pedagogiska verksamheterna eftersträvas likvärdiga villkor för kommunala och enskilda alternativ. Förvaltningen underlättar den enskildes val med hjälp av användarvänliga informationssystem. En gemensam ingång på stockholm.se för skola och barnomsorg i staden inrättas. Där informeras sakligt och opartiskt om såväl förvaltningens egna verksamheter som enskilt drivna och fristående alternativ. För gymnasieskolan finns ytterligare en webbplats med information, den för länet gemensamma valportalen www.gymnasieintagning.se där ansökan till gymnasiet görs. Förvaltningens arbete med att utveckla en samordnad och likartad information om alla skolor, oavsett huvudman, som är lättillgänglig och användarvänlig för medborgarna ska vidareutvecklas.

Information om skolors och elevers resultat är en central del i förvaltningens kvalitetssystem och viktigt för stadens medborgare vid t.ex. val av skola. Insamling av utbildningsstatistik till Statistiska centralbyrån, SCB, ska systematiseras och samordnas. Detta förväntas leda till bättre kvalitet på statistiken och till att staden snabbare får tillgång till en samlad utbildningsinformation som kan vidarebefordras till rektorer i form av skolblad och till allmänheten via stadens hemsida.

Utbildningsförvaltningen ska identifiera och analysera vad som krävs för att samordningen av utbildningsstatistik även ska omfatta de fristående skolorna samt förskolor i såväl egen som enskild regi. Utbildningsförvaltningen kommer att ta fram ett ärende till nämnden med förslag till omfattning av och innehåll i samordningsarbetet.

En gemensam gymnasieintagning för kommunerna i Stockholms län finns från och med 2008 i Kommunförbundet Stockholms Läns, KSL:s, regi. Eleverna söker

skola via webben. För elever med svårighet att välja finns tillgång till konsultativt stöd. Staden kommer genom deltagande i styr- respektive referensgrupp att medverka till att utveckla intagningsarbetet och www.gymnasieintagning.se.

Inför intagningen till läsåret 2008/2009 slöt utbildningsnämnden å stadens vägnar samverkansavtal med de flesta kommunerna i länet om all gymnasial utbildning med undantag av naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. Även inför intagningen till läsåret 2009/2010 har samverkansavtal slutits, med undantag av dessa program.

Samarbete inom KSL pågår även för att öka elevernas valfrihet och samordna skolhuvudmännens utbud. En arbetsgrupp har konstituerats med syfte att få till stånd en ökad samverkan kring utbudet i länet, även fristående skolor är representerade i arbetet. Elevantalsförändringar och starkare krav på bland annat samverkan med avnämare i samband med en ny gymnasieskola 2011 nödvändiggör en ökad regional samverkan. Regionala programråd kommer att initieras. Förhandlingar för att lösa den komplicerade frågan om en gemensam prissättning fortsätter.

En gemensam vuxenutbildningsregion är fortfarande målsättningen inom KSL. Samverkan kompliceras av att länets kommuner har olika avtal, ofta med samma utbildningsanordnare, som ligger till grund för prissättning, ambitionsnivå och prioriteringar. Områden som samverkan sker kring är distansutbildning, yrkesutbildning, validering samt kvalitetsarbete. En gemensam webbportal med information om regionens vuxenutbildning har tagits fram och lanseras runt årsskiftet. Strukturfondsmedel från Europeiska socialfonden delfinansierar det regionala samverkansarbetet.

Elever med rätt att gå i särskola kan välja skolform och skola. Inkluderingsstanken ska genomsyra all skol- och skolbarnsomsorgs verksamhet. Detta innebär att elever i särskolan ska kunna delta utifrån sina förutsättningar, i skolans verksamheter.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.3 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Nämndens årsmål för 2009 tar sin utgångspunkt i årsmål/resultat 2008 för de indikatorer som finns med i 2008 års verksamhetsplan. Flera av dessa indikatorer sammanfaller med de uppgifter som Skolverket samlar in vilket innebär att trenden över flera år visar vad som kan vara en rimlig höjning av årsmålet. Det handlar i huvudsak om nationella prov och betyg och behöriga lärare.

När det gäller nya eller ändrade indikatorer från kommunfullmäktige är årsmålet 2009 en prognos utifrån den statistik som varit möjlig att ta fram. Likaså utgår

årsmålen 2009 för utbildningsnämndens egna indikatorer från statistik som finns från tidigare år.

Årsmålen 2009 för de indikatorer som är tagna från skolundersökningar bygger på resultaten i skolundersökningarna 2007.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel elever som uppnått LUS-punkt 15 i årskurs 3	75 %	tas fram 2009	År
Andel elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 5	92 %	tas fram 2009	År
Andel elever i år 9 med behörighet till de nationella programmen	90 %	90 %	År
Andel elever i år 9 som uppnått målen i alla ämnen, vid vårterminens slut.	76 %	76 %	År
Andelen elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i år 9	80 %	tas fram 2009	År
Ogiltig frånvaro i grundskolan	0 %	tas fram 2009	År
Andel behöriga lärare i grundskolan	83 %	tas fram 2009	År
Andel gymnasieelever med godkänt i alla kurser i slutbetyget vid vårterminens slut (exkl. IV-program)	70 %	tas fram 2009	År
Andel behöriga lärare i gymnasieskolan	80 %	tas fram 2009	År
Andelen elever som uppnått kravnivån på de nationella proven i gymnasiet	92 %	tas fram 2009	År
Andel elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet	92 %	tas fram 2009	År
Ogiltig frånvaro i gymnasieskolan	6 %	tas fram 2009	År
KF:s obligatoriska nämndindikatorer	Årsmål 2009		
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i svenska A och B vid vårterminens slut	90 %		
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i engelska A vid vårterminens slut	99 %		
Andel elever i gymnasieskolan med godkänt slutbetyg i matematik A, vid vårterminens slut	99 %		
Stockholmarnas upplevelse av kvaliteten inom skolan	SLK återkommer		

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En omfattande satsning på läsning ska genomföras i år 0-6 i grundskolan	2007-01-01	2010-12-31
Utbildningsnämnden ska arbeta aktivt för att öka andelen speciallärare	2009-01-01	2010-12-31
Via portalen ska det vara möjligt för föräldrar och elever att få bättre information om skolor och att söka till skolor och program	2009-01-01	2009-12-31
Erbjuda lärare möjlighet till kompetensutveckling samt skapa nya karriärvägar för lärare genom karriärtjänst och forskning	2008-01-01	2010-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ta fram förslag till nya former för samverkan mellan skola och socialtjänst	2009-01-01	2009-12-31

UtbN:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Insatser ska genomföras för att öka antalet lärare och skolledare i utbildning på avancerad nivå eller högre	2009-01-01	2010-12-31

Utbildningsnämndens indikatorer	Årsmål 2009
Andel elever med godkända betyg i nationella proven år 5 i svenska/svenska som andraspråk	90 %
Andel elever med godkända betyg i nationella proven år 5 i matematik	90 %
Andel elever med godkända betyg i nationella proven år 5 i engelska	95 %
Andel elever som uppnått LUS-punkt 18a i år 6	75 %
Andel elever som tycker att deras skola ger dem goda kunskaper, enligt skolundersökningen år 6	79 %
Andel elever som är nöjda med hur deras skola använder IT i undervisningen, enligt skolundersökningen år 6	51 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska i år 9	90 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i år 9	82 %
Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i engelska i år 9	90 %
Andel elever som börjar naturvetenskapligt program på gymnasiet	19 %
Andel elever som tycker att deras skola ger dem goda kunskaper, enligt skolundersökningen år 9	88 %
Andel elever som är nöjda med hur deras skola använder IT i undervisningen, enligt skolundersökningen år 9	29 %

Utbildningsnämndens indikatorer	Årsmål 2009
Andel elever i gymnasieskolan som uppnått kravnivån på nationella provet i svenska B	95 %
Andel elever i gymnasieskolan som uppnått kravnivån på nationella provet i matematik A	90 %
Andel elever i gymnasieskolan som uppnått kravnivån på nationella provet i engelska A	95 %
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 1 i PIM	100 %
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 2 i PIM	40 %
Andel lärare i gymnasieskolan som uppnått nivå 3 i PIM	20 %
Andel studerande inom den grundläggande vuxenutbildningen med godkänt betyg	76 %
Andel studerande inom den gymnasiala vuxenutbildningen med godkänt betyg	75 %
Andel studerande inom den gymnasiala vuxenutbildningen som får godkänt i nationella provet i svenska B	93 %
Andel studerande inom den gymnasiala vuxenutbildningen som får godkänt i nationella provet i matematik A	75 %
Andel studerande inom vuxenutbildningen som avbryter sin påbörjade kurs/utbildning utan att ta något betyg	15 %

NÄMNDMÅL:

3.4 Fler elever/studerande når målen för utbildningen

Skolorna arbetar kontinuerligt med att förbättra elevernas resultat. Kvalitetsredovisning, inspektörsrapporter, brukarundersökningar och skolornas egna utvärderingar är utgångspunkter för arbetsplanen, där varje skola konkretiserar hur arbetet för en ökad måluppfyllelse ska bedrivas. Ledningen för respektive skola har utifrån analys av sin verksamhet ansvar för att initiera och driva ett långsiktigt utvecklingsarbete med utgångspunkt i de mål som gäller för verksamheten.

Som stöd för detta utvecklingsarbete kommer förvaltningen att ta fram en analysmodell som kommer att fungera som underlag till uppföljning av välsköthet i stadens egna skolor. Modellen ska ge underlag för bedömningar av skolans arbetsinsatser ur flera perspektiv och kategoriseringen är tänkt som ett stöd för att bland annat identifiera vilka enheter som behöver stöd och vilka som ligger i framkant.

I samband med utvecklingssamtalet, från skolår 1, ska alla elever i grundskolan få ett skriftligt omdöme om sin kunskapsutveckling. Ansvaret för skriftliga omdömen ligger lokalt hos rektor. En gemensam struktur för utformning av omdömen finns.

En studie som förvaltningen genomför varje läsår visar på ett starkt samband mellan slutbetygen i grundskolan och gymnasieskolan. Detta tyder på en rättvis och likvärdig bedömning generellt i stadens kommunala och fristående grund- och gymnasieskolor. Det finns dock ett fåtal skolor som konstant under åren som

undersökningen gjorts visar ett svagare samband mellan betygen, vilket ger en indikator på att dessa skolor har en tendens till en för generös eller restriktiv betygsättning. Förvaltningen kommer därför under 2009 i dialog med dessa skolor att föreslå åtgärder för att uppnå en mer likvärdig betygssättning.

3.4.1 Utvecklingsinsatser i utvecklingsplanen

Förvaltningsgemensamma utvecklingsinsatser, för att öka måluppfyllelsen, genomförs dels genom utvecklingsprojekt och kompetensutveckling inom olika områden, dels inom chefsprogrammet. Som forskningen visar är förutsättningar för ett framgångsrikt förbättringsarbete långsiktighet och kontinuitet samt fokus på undervisnings- och lärandeprocesser. Utförligare redovisning återfinns i Utvecklingsplan för utbildningsförvaltningen 2008 – 2010, se bilaga 17. Förvaltningen föreslår att den reviderade utvecklingsplanen godkänns. Insatserna följs upp i verksamhetsberättelsen för 2009 och revideras i verksamhetsplan för 2010.

Utbildningsnämnden ansvarar för utvecklingsstöd inom de områden som är av strategisk betydelse och förvaltningen föreslår vid behov förvaltningsgemensamma insatser för utvecklingsarbetet. Ett sådant stöd kommer att fortsätta utvecklas under 2009.

Gemensamma områden för grund- och gymnasieskolan, och i flera delar för vuxenutbildningen, är fortsatt utvecklingsarbete avseende

- läsa, skriva, räkna (ny statlig satsning)
- läs-, skriv- och språkutveckling
- matematikutveckling
- naturvetenskap och teknik
- omdömen, bedömning och betyg
- särskilt stöd
- övergång grundskola och gymnasium
- utbildning i lokalt kvalitetsarbete
- entreprenörskap
- IT som pedagogiskt verktyg
- lärlingsutbildning
- forskning och utveckling

Läsa, skriva, räkna

En särskild satsning på de tidigare skolåren inom områdena läsa, skriva och räkna kommer att genomföras i samband med den statliga satsningen och genomförs riktat mot basfärdigheterna. Stadens skolor ska säkerställa kompetens för detta genom att arbeta för att öka andelen behöriga speciallärare i skolan.

Åtgärder som syftar till att stärka arbetet med basfärdigheterna läsa, skriva, räkna för att öka elevernas måluppfyllelse, särskilt för de elever som riskerar att inte nå målen, och kompetenshöjande insatser för lärare som syftar till att stödja och utveckla arbetet med individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen ingår

i några av de nedanstående utvecklingsprojekten. (Förordning 2008:754 om statsbidrag).

Läs-, skriv- och språkutveckling

Elevernas språkliga kompetens samt läs- och skrivförmåga är av avgörande betydelse för elevernas kunskaps- och kognitiva utveckling. Lokalt utvecklingsarbete och riktade utbildningsinsatser kommer att genomföras. Alla grundskolor har en lokal läsutvecklare, som är utbildningsförvaltningens kontaktperson med uppdraget att lokalt verka för satsningen.

Kunskaperna om läs- och skrivsvårigheter måste öka inom gymnasieskolan, i synnerhet inom yrkesprogrammen och det individuella programmet. Gymnasieskolans insatser för att stimulera främst lässvaga elever fortsätter. Satsningen inrymmer utbildning, metoder och aktuell forskning, för bibliotekarier, specialpedagoger och lärare tillsammans. Även upprustning av ytterligare ett antal gymnasiebibliotek ingår.

Ett språkutvecklande arbetssätt i undervisningen utvecklas tillsammans med Språkforskningsinstitutet på fem gymnasieskolor.

Utbildningsförvaltningen kommer att genomföra en kartläggning inom vuxenutbildningen om samband mellan svaga resultat inom matematiken och betydande brister i svenska språket.

Matematik, naturvetenskap och teknik

Utifrån mål, uppföljning och analys inriktas insatserna inom matematik, naturvetenskap och teknik mot att stimulera ett mer varierat och ämnesfördjupat arbetssätt samt att öka elevernas intresse för matematik, naturvetenskap och teknik. Modeller för idéskolor med ämnesfördjupning i matematik och naturvetenskap utvecklas.

Flera gymnasieskolor med naturvetenskapsprogrammet och/eller teknikprogrammet kommer att inbjuda grundskolor i närområdet för till exempel experimentdagar i fysik. Dessutom finns planer på att inbjuda elever i skolor 4 – 6 till teknikdagar på gymnasier med teknikprogrammet.

Omdömen, bedömning och betyg

Arbetet med att höja lärares och skolledares kompetens inom grundskolan gällande skriftliga omdömen, bedömning och betygsättning samt för att säkra likvärdig bedömning och rättssäkerhet för eleven fortsätter. Insatser för grundskolan ska genomföras i samband med implementeringen av ny gymnasieskola 2011.

Särskilt stöd

För att skapa förutsättningar för till exempel likvärdiga bedömningar och likvärdigt stöd till eleverna i stadens skolor har riktlinjer tagits fram. Där finns

anvisningar, administrativa rutiner, dokumentationsinstruktioner etc. för ärenden som gäller elever i behov av särskilt stöd. Förvaltningen kommer under året att erbjuda skolorna ett riktat stöd inom området.

Övergång grundskola och gymnasium

Vägledning

För att underlätta elevernas val till gymnasieskolan, utifrån intresse och behov, kommer insatser för en kvalitetshöjning av studie- och yrkesvägledningen att genomföras. Ett arbete med att utveckla de bilagor som ska följa ansökan till gymnasiet har påbörjats. Syftet är att underlätta intagning och placering och ge gymnasieskolan bättre förutsättningar att möta eleverna utifrån deras behov.

10:e skolåret

Några grundskolor kommer hösten 2009 att erbjuda ett 10:e skolår i grundskolan, som alternativ till gymnasieskolans preparandutbildningar. Detta erbjuds elever som bedöms ha möjlighet att bli behöriga till ett nationellt program efter ett extra skolår.

Fler alternativ inom individuella programmet, IV, och gymnasiesärskolan

Gymnasieslussen utvecklar tillsammans med verksamma IV-enheter kontinuerligt utbudet genom att bilda nya grupper och anpassa volymen efter de sökandes behov.

Service, barn och omvårdnadsprogrammet, ett fyraårigt specialutformat program inom gymnasiesärskolan, erbjuds på Kista gymnasium från hösten 2009.

Utbildning i lokalt kvalitetsarbete

Syftet med satsningen är att höja kompetensen och kunskaperna i hur enheter kan utveckla den egna verksamheten genom att bedriva lokalt kvalitetsarbete, utvärdera och analysera detta och upprätta kvalitetsredovisning. Med systematiskt kvalitetsarbete som grund vidareutvecklas verksamheten mot ökad måluppfyllelse.

Entreprenörskap

Företagsamhet och entreprenörskap ska integreras tidigt och på ett mångfacetterat sätt i skolornas undervisning. Förvaltningen kommer under året att vidareutveckla olika aspekter av entreprenörskap i skolan: genom etablerade nätverk och samverkan mellan skola och näringsliv, genom utveckling av metoder i syfte att främja ett ökat intresse för naturvetenskap och teknik samt genom att på olika nivåer uppmuntra entreprenöriellt lärande. Utveckling av entreprenörskap och entreprenöriellt lärande kommer att vara ett område i fokus under året.

På någon/några gymnasieskolor kommer att utvecklingsprojekt på temat entreprenöriellt lärande att startas. Entreprenöriellt lärande handlar om en organisering av undervisningen som utvecklar och stimulerar ungas kreativitet, nyskapande och

förmåga att gå från idé till handling. Erfarenhet visar att de deltagande elevernas självbild och förmåga att leda och ansvara för det egna lärandet stärks.

Informations- och kommunikationsteknik (IKT) som pedagogiskt verktyg

För att Stockholm i framtiden ska vara en IT-stad i världsklass behöver utvecklingen av både teknik och användande stå i fokus. Den värld ungdomarna kommer att vara yrkesverksamma i kräver en hög kommunikativ kompetens. Förutom teknisk utveckling behövs insatser för att öka lärarens kompetens, en medveten satsning på IT som ett pedagogiskt verktyg. Skolornas arbetssätt och arbetsmetoder ska utvecklas så att de blir mer flexibla med stöd av IKT.

Dialog, kommunikation, samarbete och dokumentdelning är viktiga inslag i undervisningen. Kopplingen till resurser som program, uppslagsverk etc. inom skolan och via Internet är andra viktiga delar. Elevernas möjlighet till ständig tillgång till IKT som verktyg ska därför öka.

Förvaltningen kommer under året att göra en nulägesanalys av hur IKT används i grundskolan som ett verktyg för lärande i verksamheterna. Syftet är att, med utgångspunkt av nulägesanalysen, identifiera vad som behöver göras för att främja fortsatt utveckling. En gemensam strategi kommer att tas fram för stadens grundskolor i syfte att utveckla IKT som ett pedagogiskt verktyg för lärandet och en högre målpuppfyllelse.

Handledning och certifiering via PIM (Pedagogisk Medie- och IT-kompetens) fortsätter inom gymnasieskolan för att lärarnas IT-pedagogiska kompetens ska höjas. Varje gymnasieskola ska ha en handlingsplan för detta arbete. Handledning och certifiering via PIM fortsätter. Ett genomgripande arbete med PIM för grundskolan ska initieras.

De plattformar för kommunikation och lärande som används i gymnasieskolan (Fronter) och i grundskolan (Stockholm Skolwebb) är viktiga pedagogiska redskap för att utveckla lärandet. Plattformarna ger förutsättningar för att elever ska kunna ta ökat ansvar för sina studier och ger föräldrar möjlighet till insyn i skolarbetet. De är även redskap för kommunikation med vårdnadshavare och för registrering av frånvaro. För 2009 ska alla grundskolor registrera elevers läsutveckling, skriftliga omdömen och frånvaro i skolwebben. Alla gymnasieskolor ska 2009 arbeta med Fronter som ett integrerat verktyg i den dagliga verksamheten.

Lärlingsutbildning

Stadens gymnasieskolor kommer att erbjuda 120 lärlingsplatser inom programmen el, handel, hantverk, barn och fritid samt bygg och fordon. I länet finns ca 600 lärlingsplatser att söka till inom nästan alla yrkesinriktade program. Åtta fristående skolor står för ungefär hälften av utbudet.

Forskning och utveckling

Utbildningsnämnden fattade i augusti 2008 beslut om "Inriktning för arbetet med att stärka forsknings- och utvecklingsarbetet i Stockholms skolor". Utbildningsförvaltningen fortsätter genomförandet av de beskrivna insatserna och stärker kopplingen mellan skolans praktik och skolforskningen.

Lärares och skolledningars möjlighet att ta del av relevanta forskningsresultat som kan ligga till grund för utvecklingsinsatser utifrån lärares och skolans behov stärks. Lärare med examen på avancerad nivå och högre ska i större utsträckning bli en resurs i skolans utvecklingsarbete i kraft av sin forskarkompetens och sin kunskap om framgångsfaktorer för ett långsiktigt skolutvecklingsarbete.

Lärare och skolledare erbjuds möjlighet till studier på avancerad nivå med sikte på magister- och mastersexamen. Under hösten 2008 påbörjade 19 lärare licentiatsstudier inom ramen för lärarlyftet. Utöver detta finns lärare som bedriver doktorandstudier. Förvaltningen erbjuder dessa lärare olika former av stöd och prövar möjligheten för dem att under sin studietid delta i olika former av utvecklingsinsatser.

De lärare som har examen på avancerad nivå eller forskarnivå är en strategisk resurs för skolutvecklingsarbetet. Förvaltningen kommer att erbjuda lärare med sådan examen att ingå i en forskarmiljö för lärare i Stockholms skolor.

I syfte att underlätta för lärare att ta del av relevant forskning erbjuds lärare utifrån dennes önskemål information om skolforskning. Lärare ges vidare möjlighet att delta i forskningscirklar kring olika frågor

Förvaltningens samarbete med i första hand Stockholms Universitet stärks. Under året kommer förvaltningen att finansiera ett tiotal licentiatsutbildningar inom prioriterade områden.

3.4.2 Övrigt utvecklingsarbete

Särskolan

Förvaltningen kommer att arbeta för att höja kvaliteten i särskolan. För att säkerställa likvärdighet i utbildning och bedömning har ett arbete påbörjats för att ta fram gemensamma kravnivåer inom såväl den obligatoriska särskolan som gymnasiesärskolan.

Förvaltningen ska i samarbete med rektorerna planera så att särskoleleverna får en möjlighet att få undervisning i anslutning till grundskolans lokaler. Därmed underlättas grund- och särskolans inkludering. Elever mottagna såväl i obligatoriska som i gymnasiesärskolan har rätt till undervisning i miljöer där de har möjlighet att undervisas och umgås med jämnåriga.

Kompetensutveckling kommer att erbjudas för elevassistenter inom gymnasiesärskolan.

Tillgänglighet samt utbildning för döva och hörselskadade

Mot bakgrund av målet att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga stad 2010, kommer gymnasieskolorna Thorildsplan, Kungsholmen, Norra Real och Blackeberg tillgänglighetsanpassas.

Tillsammans med SISAB har utbildningsförvaltningen påbörjat en utredning om behovet av tillgänglighetsanpassning inklusive hörslingor i grundskolornas publika lokaler. En motsvarande undersökning har genomförts i gymnasieskolorna.

Det pågående arbetet med att utreda möjligheterna till utökad samverkan alternativt samgående mellan Alviksskolan och Manillaskolan intensifieras. Hösten 2009 beräknas ett förslag om detta kunna presenteras.

Utredningen avseende gymnasieutbildning för döva och hörselskadade i Stockholm kommer att presenteras. Förslag till förbättringar av studiesituationen för döva och hörselskadade elever i Stockholm ska tas fram.

Mottagandet av nyanlända elever/förberedelsegrupper

Förvaltningen ska fortsätta arbetet med en inventering av hur mottagandet av nyanlända elever ser ut i stadens skolor. Resultatet ska ligga till grund för organisation och struktur för framtida verksamhet och mottagande av nyanlända i grundskolan. "Goda exempel" ska lyftas fram.

Skolbarnsomsorgen

Förvaltningen kommer att arbeta för att förbättra/öka samverkan mellan grundskola och skolbarnsomsorg både lokal- och verksamhetsmässigt. Skolorna ska aktivt arbeta för detta.

Spetsutbildningar

Regeringen har beslutat om försöksverksamhet med så kallade spetsutbildningar för elever som är högpresterande i teoretiska ämnen. Försöket innebär att spetsutbildningar inom gymnasieskolan i matematik, naturvetenskapliga, samhällsvetenskapliga och humanistiska ämnen startas på ett antal platser i landet från och med hösten 2009. Elever ges då möjlighet att läsa en mer krävande utbildning och fördjupa sig inom ett ämne eller ett ämnesområde. Utbildningen får använda sig av intagningsprov och utbildningen blir riksrekryterande. Stockholm kommer att lämna in ansökan för fem av de kommunala gymnasieskolorna om att få starta sådan utbildning inom matematik, naturvetenskap och samhällsvetenskap. Skolverket prövar inkomna ansökningar i december och gör ett urval i samråd med Högskoleverket under januari.

Introduktion inom grundläggande vuxenutbildning

Resultaten inom vuxenutbildningen ska förbättras och målet är att så många studerande som möjligt ska klara kurserna de är antagna till, dock har realistiska mål definierats för kommande år. I syfte att höja måluppfyllelsen och förhindra avbrott ska anordnare inom den grundläggande vuxenutbildningen se till att samtliga nya studerande får en introduktion om det svenska skolsystemet och en orientering i studieteknik.

Internationalisering

Internationella perspektiv är viktiga för att förbereda unga människor för en global värld med täta kontakter över kultur- och nationsgränser. Internationella upplevelser ger social och kulturell kompetens och utvecklar förståelse för kulturell mångfald.

Förvaltningen har tagit fram en internationell strategi för att ge struktur och inriktning åt det internationella arbetet. Strategin som innehåller en tydlig roll- och ansvarsfördelning samt tydliga och uppföljningsbara mål ska implementeras, bland annat genom årliga aktivitetsplaner. Påbörjade samarbeten och utbyten på förvaltningsnivå ska fortsätta. Nya kontakter ska tas med tänkbara samarbetspartners i Canada. Syftet med dessa samarbeten är att få tillgång till kunskaper och erfarenheter som krävs för att Stockholm ska ha en skola i världsklass samt att möjliggöra samarbete på skolnivå.

Stödet till skolornas internationaliseringsarbete ska fortsätta och en analys av orsakerna till den förhållandevis låga aktiviteten ska genomföras som underlag för förslag till åtgärder.

I samband med Sveriges ordförandeskap i EU 2009 och valet till Europaparlamentet kommer en rad aktiviteter riktade till skolan att genomföras. Syftet är att med stimulans och kreativa idéer ge lärare och elever i grund- och gymnasieskolorna förutsättningar att fördjupa sig i europafrågor och att stärka skolans demokratiutveckling. I samband med att Europeiska Ungdomsparlamentet, EUP, håller sin internationella session i Stockholm, kommer ett antal workshops riktade till stockholmslärare att genomföras.

Samarbetet med Stockholm Summit fortsätter; en internationell konferens inom skolområdet. Konferensen vänder sig till skolledare i hela världen som vill lära sig mer om globala trender och förändringar inom skola och utbildning världen över.

Behöriga lärare

Förvaltningen ska sträva efter att endast tillsvidareanställa behöriga lärare. Genom kompetensutveckling och validering ska obehöriga lärare ges möjlighet att uppnå behörighet inom ramen för Lärarlyftet.

Under 2009 fortsätter arbetet mot målet att lärare ska undervisa i de ämnen och de skolår de är utbildade för.

3.5 Fristående verksamhet

Förvaltningen verkar för att elevers lärande även i fristående verksamhet kännetecknas av god kvalitet. Ett arbete pågår för att involvera fristående verksamhet i resultatuppföljningen. Detta sker genom dialog och i samråd med fristående anordnare. En referensgrupp med representanter från fristående grundskolor och förvaltningen träffas kontinuerligt för att diskutera former för en gemensam resultatuppföljning.

Vissa mått som beskriver kvalitet och resultat för fristående verksamheter kommer att väljas ut från stadens skolundersökning samt från skolverkets statistik och redovisas i samband med verksamhetsberättelsen.

Målet för förvaltningens arbete med tillsyn är att kontrollera stadens enskilt drivna verksamheter avseende såväl ekonomi som pedagogisk verksamhet. Tillsynens uppgift är att genom bland annat inspektion granska att verksamheterna uppfyller skollagens krav på kvalitet och säkerhet samt att stadens riktlinjer efterlevs. En granskning av en enhets hela verksamhet eller vissa avgränsade områden kan göras och inspektionen kan genomföras både planerad och oanmäld.

NÄMNDMÅL:

3.6 Alla elever/studerande omfattas av en god fysisk och psykosocial miljö

KF:s obligatoriska nämndindikatorer	Årsmål 2009
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 6 avseende lugn och arbetsro	55 %
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 6 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	83 %
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 9 avseende lugn och arbetsro	46 %
Andel nöjda elever i skolundersökningen år 9 avseende möjlighet att känna sig trygg i skolan	79 %
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen år 2 avseende lugn och arbetsro	65 %
Andel nöjda elever i gymnasieundersökningen år 2 avseende möjligheten att känna sig trygg i skolan	95 %

Skolornas värdegrund och ett kontinuerligt arbete med att hålla den levande är basen för en god och trygg skolmiljö. Förvaltningen kommer att erbjuda ett mer riktat stöd för att stärka det förebyggande arbetet mot mobbning.

För att öka säkerheten ska skolan regelbundet undersöka elevernas arbetsmiljö med fokus på utsatta miljöer.

Det är en utmaning för skolan att öka skolnärvaron och omedelbart fånga upp skolkande elever. Skolk får aldrig bagatelliseras utan måste uppmärksammas som det problem och den varningssignal det är. Ogiltig frånvaro ska därför redovisas för elever i samband med terminsavslutning. För att ge möjlighet till uppföljning av elevers frånvaro ska samtliga skolor registrera elevernas frånvaro digitalt. För grundskolan i Stockholm Skolwebb och för gymnasieskolan i Fronter.

I samband med utvecklingssamtalet, från skolår 1, ska alla elever få ett skriftligt omdöme om sin sociala utveckling. En gemensam struktur för detta finns.

Elevhälsoarbetet omfattar alltifrån frågor om kost, motion och hälsofrämjande miljö och stöd i lärande för alla barn till specifika insatser för barn/elever i behov av särskilt stöd. Skolan ska ha ett kontinuerligt hälsofrämjande arbete som bygger på att alla verksamma i skolan är delaktiga och tar ansvar. Rektor har det övergripande ansvaret för att skapa en bra miljö för utveckling och lärande och för att utforma verksamheten så att elevhälsoarbetet integreras i alla verksamheter.

Varje skola ska ha tillgång till elevhälsokompetens, det vill säga skolläkare, skolsköterska, specialpedagog, psykolog och kurator. Valfungerade elevhälsoteam är ett stöd i detta arbete. Rektor ska leda arbetet i elevhälsoteamet. Elevhälsoarbetet ska vara förebyggande och generellt, men också direkt riktat till enskilda elever.

Elevers rätt till särskilda stödinsatser regleras i skollagen och respektive skolforms förordning. När det framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stöd-åtgärder ansvarar rektor för att behovet utreds. Om utredningen visar att behov av särskilt stöd föreligger ska rektor se till att åtgärdsprogram utarbetas där det framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Riktlinjer för skolornas arbete med elever i behov av särskilt stöd finns. Grundskolorna ska arbeta för att förstärka det inkluderande synsättet av elever i behov av särskilt stöd.

Utvärderingar, inspektioner och den årliga elevhälsorapporten är viktiga medel för att säkerställa att elever får det stöd de har rätt till. Förvaltningens skolinspektörer kommer särskilt att granska åtgärdsprogrammets utformning och innehåll.

I S:t Örjans särskilda undervisningsgrupper erbjuds en undervisning på mycket hög professionell nivå för elever som inte kan erbjudas tillräckligt stöd i sin ordinarie skola.

Förvaltningen avser att under 2009 inrätta en kostfunktion för grundskolan. Uppgiften blir att samordna skolornas arbete med skolmåltiden. Funktionen ska ansvara för att gemensam kompetensutveckling genomförs samt stödja och bistå vid exempelvis upphandling och inspektioner.

NÄMNDMÅL:

3.7 Alla elever/studerande ges förutsättningar för att kunna ta ansvar för det egna lärandet

Utbildningsnämndens indikatorer	Årsmål 2009
Andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till, enligt skolundersökningen år 6	75 %
Andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till, enligt skolundersökningen år 9	60 %
Andel elever som är nöjda med hur deras skola informerar om vad man ska kunna och hur man ligger till, enligt gymnasieundersökningen år 2	65 %
Andel studerande inom vuxenutbildningen som är nöjda med hur deras skola informerar om betygsriterier för kursen	Ingen brukarundersökning genomförs för vux år 2009

Skolorna ska kontinuerligt arbeta med att främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, ska omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar, med stigande ålder, för det egna arbetet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.8 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska präglade hela omsorgen

De stadsövergripande samverkansformerna inom 15-gruppen ses över för att få en effektivare och tydligare struktur med klara uppdrag och mandat. Samverkan mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamheter och skolorna regleras i lokala samverkansöverenskommelser.

Tillsammans med övriga aktörer inom Järvalyftet fördjupas och vidareutvecklas arbetet för att nå den i visionen formulerade målbilden.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar	2007-01-01	2010-12-31

NÄMNDMÅL:

3.9 Samarbetet mellan socialtjänst, förskola, skola, polis och föräldrar stärks

Utbildningsnämnden ska tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ta fram förslag till nya former för samverkan mellan skola och socialtjänst och tillsammans med socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna bidra till ökad samverkan mellan socialtjänst, skola och förälder och med polis och föreningar. När det gäller olovlig frånvaro har skola och socialtjänst ett gemensamt ansvar för att motivera barn och föräldrar så att eleven kommer till skolan.

Den stadsövergripande samverkansgruppen, 15-gruppen, med tre beredningsgrupper kom till i samband med det förändrade ansvaret för grundskolan med mera för att tillgodose det fortsatta behovet av samverkan på olika nivåer i staden. Alla aktuella förvaltningar i staden har varit representerade i både 15-gruppen och beredningsgrupperna. Inför 2009 ses samverkansformerna över för att få en effektivare och tydligare struktur med klara uppdrag och mandat.

Samverkan mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamheter och skolorna omfattar samverkan skola – förskola, individ- och familjeomsorg, drog- och brottsförebyggande arbete samt kris- och katastrofhantering. Detta regleras i de lokala samverkansöverenskommelser som stadsdelsnämnderna ska upprätta mellan sina verksamheter och skolorna.

Ett område som kräver samverkan mellan olika aktörer i staden är det kommunala uppföljningsansvaret, där ungdomar som inte sökt till gymnasieskolan och som inte arbetar identifieras. Roll- och ansvarsfördelning avseende kontakter med och insatser för dessa ungdomar behöver förtydligas. Det påbörjade arbetet fortsätter.

En upphandling av ramavtal för sociala trygghetstjänster har påbörjats för grund- och gymnasieskolorna. Det ska ge skolorna möjlighet att avropa när samarbete/stöd önskas.

3.10 Vision Järva 2030

Järvalyftet är samlingsnamnet på Stockholms stads breda och långsiktiga satsning på stadsdelarna kring Järvafältet; Akalla, Hjulsta, Husby, Kista, Rinkeby och Tensta. Syftet är att göra Järvafältet till en plats dit medborgare vill flytta och bo kvar i. Visionens mål ska uppnås genom arbete inom fyra olika områden bland annat genom stärkt utbildning och bra svenskundervisning. Järvalyftet är en långsiktig satsning, som ska ge bestående resultat framöver.

Redan idag pågår arbete och insatser i enlighet med visionens föresatser som till exempel SALUT – en andra chans för gymnasieungdomar, skolornas samverkan

med KTH och Tensta gymnasiums ROSS-koncept. Inom Järvalyftet startas Tensta Community Center, där ambitionen är att erbjuda ungdomar i de övre tonåren en meningsfull fritid och hjälp med skolarbetet.

Flera skolor på Järvafältet har tydliga profiler som matematikklasser, science-inriktning, europaprofil och idrottsprofil. Kista gymnasium bedriver byggutbildning i nära samarbete med Byggmästarföreningen, Byggettan, Skanska med flera.

Den i visionen formulerade målbilden för området är positiv och förvaltningen kommer, när det gäller skolan, att arbeta enligt Visionens intentioner. Arbetet kommer att fördjupas och vidareutvecklas tillsammans med övriga aktörer i Järvalyftet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.11 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Utvecklingsinsatser för såväl chefer som lärare och andra medarbetare medverkar till att staden uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Satsningar för att minska sjukfrånvaron genomförs. Friskvårdserbjudanden bidrar till god hälsa bland medarbetarna.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Sjukfrånvaro (alla nämnder)	5,5 %	6,5 %	Halvår
Medarbetarindex (alla nämnder)	61	60	År
Frisknärvaro (alla nämnder)	Lämnas i T1 enl. SLK	tas fram 2009	År
Andel sjukskrivningar där kontakt tas med den sjukskrivne på första dagen (alla nämnder)	Lämnas i T2 enl. SLK	tas fram 2009	Tertial

NÄMNDMÅL:

3.12 Utbildningsförvaltningen arbetar för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare

Ledarskap och utvecklingsfrågor är några av de områden som är viktiga för att en arbetsgivare ska uppfattas som attraktiv.

3.12.1 Karriärvägar för lärare

Läraren och lärarens ledarskap pekas ofta ut som den enskilt viktigaste faktorn för god måluppfyllelse. Därför är satsningar för att utveckla det enskilda och gemensamma lärandet viktiga för läraryrkets status. Lärare ska kunna göra karriär utan att bli skolledare. Förvaltningen kommer under året att genomföra ett pilotprojekt där lärares undervisningsskicklighet och andra kompetenser som till exempel forskarkompetens eller VFU-arbete kan dokumenteras och prövas av en oberoende instans efter en modell utvecklad vid Mälardalens högskola.

Befattningen lektorat ska genomlysas i samband med detta och prövas i pilotprojektet som i övrigt utformas med hänsyn tagen till initiativ inom området på nationell nivå.

Stockholms stad ska utnyttja den statliga satsningen Lärarlyftets möjligheter till betald kompetensutveckling för lärare fullt ut. Under 2008 var utnyttjandegraden drygt 70 %. Lärarlyftet följs löpande upp och åtgärder för att öka utnyttjandegraden genomförs vid behov. Under 2009 planeras studier motsvarande 11 000 högskolepoäng (ca 175 heltidsstuderande). Se även under utvecklingsinsatser i utvecklingsplanen.

3.12.2 Chefsprogram

Sedan flera år har förvaltningen ett väl genomarbetat och etablerat program för rekrytering och utveckling av chefer.

Chefsprogrammet består av chefsrekrytering, chefsuppföljning, chefsutbildning/utveckling, avveckling och chefsstöd. Under 2009 kommer programmet att ha fortsatt extra fokus på rektorsrekrytering, den statliga rektorsutbildningen och uppföljning av förvaltningens chefer. Grundskolans biträdande rektorer kommer fortsatt att prioriteras.

Programmet vidareutvecklas genom att införa forskningsmöjligheter för cheferna.

Alla chefer ska ha ett skriftligt uppdrag där vissa delar är samma för alla chefer och andra delar specifika för det aktuella chefsuppdraget. Det gemensamma uppdraget innebär ansvar för att leda, utveckla, utvärdera och samordna verksamheten enligt styrdokumentet samt att använda resurserna kostnadseffektivt.

Rektor har huvudansvar för skolan. Självständig skola innebär en frihet att, utifrån givet uppdrag och inom budgetram, driva och utveckla skolans pedagogiska verksamhet. Respektive chef för de olika skolformerna ansvarar för arbetsledning och stöd till rektorerna samt för att skolorna ska nå ökad måluppfyllelse. Chefer inom övriga avdelningar organiserar och leder sin verksamhet så att den anpassas till det stöd och den service med mera som krävs/efterfrågas.

Arbetet med roll- och ansvarsfördelning mellan olika chefer och mellan organisationens systemnivåer färdigställs under 2009.

3.12.3 Projekt för att minska sjukfrånvaron

Personalavdelningen kommer att ansöka om medel ur stadens centrala medels-reserv för att i nära samarbete med företagshälsovården Avonova driva ett rehabiliteringsprojekt för att minska sjukfrånvaron. I detta ingår bland annat rehabiliteringskartläggning, analys och förslag till åtgärder samt rehabiliterings-coachning till chefer.

De omfattande friskvårdserbjudanden som finns inom förvaltningen fortsätter och bidrar ytterligare till god hälsa bland medarbetarna.

3.12.4 En rökfri arbetstid

Tobaksrökning är ett allvarligt folkhälsoproblem och ett område där arbetsplatsen kan göra mycket för att stödja medarbetare att sluta röka och därmed åstadkomma en hälsosammare arbetsplats för både rökarna själva, andra medarbetare och brukarna. Det förstärker bilden av en arbetsgivare som bryr sig om både de anställda och brukarna.

3.12.5 Löneöversyn

Individuell lönesättning förutsätter en kontinuerlig dialog mellan chef och medarbetare kring mål och resultat. Förvaltningens uppfattning är därför att löneöversyn ska genomföras enligt modellen lönesättande samtal där utvecklings-samtal, lönedialog och lönesättande samtal tillsammans bildar en process.

Förvaltningens ambition är att 2009 års löneöversyn genomförs under samma period för alla anställda oavsett facklig tillhörighet.

3.12.6 Partssamverkan

I samarbete med stadens personalstrategiska avdelning har ett partsarbete inletts kring lärares arbetstider, arbetsorganisation och lönefrågor. Arbetsgivarens målsättning är att lärares tid för arbete med eleverna ska öka.

3.12.7 Jämställdhets- och mångfaldsplan

I bilaga 18 redovisas jämställdhets- och mångfaldsplan för utbildningsförvaltningen 2009.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

4 Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

För att öka kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten samordnas styrning och uppföljning. Åtgärder för att öka enheternas prognossäkerhet fortsätter i form av utbildningsinsatser och dialog.

För att kunna öka resurserna till kärnverksamheterna fortsätter arbetet med att genom effektivisering och avveckling av lokaler åstadkomma sänkta hyreskostnader. Samverkan med stadsledningskontoret kring lokaler ska ske systematiskt och regelbundet.

Tydliga och effektiva administrativa rutiner samt förenklade arbetssätt ska ge enheterna möjlighet att bli mer självständiga. Införandet av e-tjänster ska bland annat underlätta kontakten mellan vårdnadshavare, elever och enheterna.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

4.1 Budgeten ska vara i balans

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före tekniska justeringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	+/- 1 %	+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:

4.2 Utbildningsnämnden ökar kostnadsmedvetenheten och prognossäkerheten

Nämndens verksamheter ska vara kostnadseffektiva och hålla budget. Styrningen ska samordnas och formerna för uppföljning vara tydliga. Alla avdelningar/enheter ska lämna in månadsprognoser tio gånger per år. Prognoserna ska förutom en ekonomisk rapportering även innehålla en analys av prognos på helår. Två gånger per år ska analyserna och den ekonomiska rapporteringen vara mer detaljerad och användas som underlag till nämndens tertialrapporter per april och per augusti. Vid befarade underskott ska åtgärder för att få balans i ekonomin omedelbart vidtas. Åtgärderna ska redovisas i samband med månadsuppföljningarna. Åtgärder för att

öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och dialog kring prognosvariationer med enheterna ute i verksamheten.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

4.3 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	2,7 %	tas fram 2009	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	10 st	45	År
Hyreskostnadernas andel av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (KuN, SotN, UtbN)	19 %	tas fram 2009	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31

Utbildningsnämndens indikatorer	Årsmål 2009
Genomsnittlig hyra pedagogiska lokaler per kvadratmeter	1 050 kr per kvm
Genomsnittlig yta per elev/studerande, kvadratmeter	16 kvm
Genomsnittlig hyreskostnad pedagogiska lokaler, per elev/studerande	16 700 kr per elev

NÄMNDMÅL:

4.4 Utbildningsnämnden ökar resurserna till kärnverksamheterna genom en effektivare administrations- och lokalhantering

Nämnden arbetar för ett kostnadseffektivt och flexibelt lokalutnyttjande. Lokalbeståndet ska kontinuerligt ses över så att ytan anpassas efter antalet elever inom olika skolformer och inom olika delar av staden.

Vid varje större omstrukturering av utbildningsverksamhet som kräver lokalanpassning ska ansvarig rektor i samarbete med förvaltningen ta fram en projektplan.

Tydliga administrativa rutiner ska tas fram. Genom förenklade arbetssätt och effektivare rutiner ges enheterna möjlighet att bli mer självständiga. Alla rutinbeskrivningar ska vara lätta att hitta på intranätet.

Som en konsekvens av att sfi-undervisningen på fyra egen-regi enheter och delar av Vuxenutbildning Stockholm övergår till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden från den 1 januari har förvaltningen påbörjat en översyn av lokalbehovet inom den kvarvarande vuxenutbildningen. Under en övergångsperiod kommer sfi-verksamheten att vara kvar inom befintliga lokaler. Ytterligare lokalförändringar och samlokaliseringar kan bli aktuellt. Planering sker parallellt med det strategiska arbetet inom visionsarbetet, det vill säga att få en attraktiv vuxenutbildning inom egen regi som är optimalt utnyttjad för dess studerande och dess personal.

4.4.1 Effektivisering och avveckling av skollokaler

Under 2008 har arbete gjorts för att gå ur externa lokaler inom grundskolan. Detta har lett till uppsägningar som leder till en besparing på cirka 11 mnkr per den 31 december 2009.

Arbete fortsätter under 2009 för att åstadkomma sänkta hyreskostnader både inom grundskolan och inom gymnasiet.

Utbildningsnämnden arbetar tillsammans med stadsledningskontoret för ett mer systematisk och regelbunden samverkan när det gäller effektivisering av lokaler.

4.4.2 Profilbidrag

Utbildningsförvaltningen kommer att utreda hanteringen av profilbidrag och återkomma i ett särskilt ärende till nämnden kring detta. Utredningen ska belysa hur ersättningssystemet för profilbidrag kan förändras av en annan form av ersättning avseende aktiviteter som ligger utanför den obligatoriska skolverksamheten.

4.4.3 IT-infrastruktur

Arbetet med en infrastruktur för IT har hittills fokuserat på överföringen från stadsdelsnämnderna till utbildningsnämnden. Detta fortsätter i arbetet med att skapa en stadsövergripande gemensam IT-service (GS-IT). Målet är att skapa en standardiserad och enhetlig IT-infrastruktur avseende arbetsplatssystem, applikationsserverdrift och service desk, som ger förutsättningar till tekniskt integrerbara samt hållbara tjänster för såväl administration som pedagogisk verksamhet på stadens skolenheter och till sänkta IT-kostnader.

4.4.4 E-tjänster

Arbetet med att införa e-tjänster för att underlätta kontakten mellan vårdnadshavare, elever och förvaltningens enheter fortsätter. Arbetet samordnas av utbildningsförvaltningens projektkontor. E-tjänster som kommer att realiseras är fortsatt utveckling av moduler inom Fronter och Stockholm Skolwebb. Skolhälsan utvecklar ett digitalt journalsystem. För vuxenutbildningen utvecklas e-tjänsten studieplan. Möjligheten att jämföra skola kommer att realiseras i den kommande e-tjänsten Jämför Skola.

4.4.5 Införande av Diabas, digital dokumenthantering i skolorna

Förvaltningen har påbörjat införandet av digital dokumenthantering i skolorna. Det är ett projekt med syfte att införa nya arbetssätt för Stockholms stads skolor gällande diarieföring och dokumenthantering för att dels få mer strukturerade och effektivare handlägningsprocesser, dels säkerställa hanteringen av allmänna offentliga och sekretessbelagda handlingar.

4.4.6 Översyn av vissa verksamhetsstödjande system

I dag finns i inom förvaltningen två elevadministrativa system, Bosko och Hanna, samt två webbaserade kommunikationsplattformar, Stockholm Skolwebb och Fronter. En översyn av systemens tekniska och funktionella hållbarhet samt möjlighet till konsolidering ska genomföras under året.

4.5 Nämndens ekonomiska förutsättningar 2009

Utbildningsnämndens budget från kommunfullmäktige uppgår år 2009 till 12 300,3 mnkr på kostnadssidan och 516,0 mnkr på intäktssidan. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 932,6 mnkr på såväl kostnads- som intäktssidan. Inklusivt omslutningsförändringar uppgår budgeten på kostnadssidan till 13 232,9 mnkr och till 1 448,6 mnkr på intäktssidan. Budgeten för investeringar uppgår till 90,0 mnkr.

Budget 2009, mnkr, inklusive omslutningsförändringar

DRIFTVERKSAMHET	Utfall 2007	Prognos 2008*	Budget 2009
Summa kostnader	9 427,2	13 183,0	13 232,9
Summa intäkter	-1 507,6	-1 551,4	-1 448,6
NETTO	7 919,6	11 631,6	11 784,3
INVESTERINGSVERKSAMHET			
Investeringsutgifter	29,2	35,0	90,0

* Prognos per tertialrapport 2

Förändringen jämfört med 2008 beror främst på ökade prestationer inom enskilt driven förskoleverksamhet och höjda schabloner till förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, särskola och gymnasieskola.

Svenska för invandrare (sfö) samt rekryteringsprogrammet överförs den 1 januari 2009 från utbildningsnämnden till Jobbtorg Stockholm, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden.

Antalet elever inom grundskolan beräknas minska med ca 300 elever jämfört med 2008. Inom Stockholms egna grundskolor visar prognosen på ett minskat elevantal med ca 1 300 elever medan antalet inom fristående grundskolor ökar med drygt

1 000 elever. Antalet elever inom gymnasieskolan beräknas öka med drygt 850 elever. Merparten av ökningen, 670 elever, återfinns inom fristående skolor.

Antalet barn i enskilt driven förskola beräknas öka med ca 1 600 barn jämfört med 2008.

Effektiviseringskravet för utbildningsnämnden uppgår i 2009 års budget till 186,8 mnkr. Av effektiviseringarna ligger 75,7 mnkr inom schablonbudgeten för förskola, grundskola och gymnasieskola. 50,0 mnkr avser minskade kostnader för kompetensutveckling, 26,1 mnkr minskade kapitalkostnader och 35,0 mnkr ökade kostnader för IT i skolan.

Nämndens investeringsbudget uppgår till 90 mnkr, en ökning med 55 mnkr. Tidigare år har nämnden fått täckning för sina kapitalkostnader i kommunfullmäktiges budget. Från och med 2009 ska nämnderna täcka sina kapitalkostnader inom ordinarie driftbudget. Kapitalkostnaderna beräknas uppgå till 40,6 mnkr, en ökning med 14,5 mnkr jämfört med 2008.

Nämndens centrala administrationskostnader uppgår till ca 2,2 %. Årsmål för hela förvaltningen är att administrationens andel av kostnaderna inte ska överstiga 2,7 %

Enligt kommunfullmäktigebeslut ska stadens ekonomihantering av kund- och leverantörsfakturor, kassa/bank och viss systemförvaltning överföras till service-nämnden under 2009. Det innebär att utbildningsnämnden från överföringen köper dessa tjänster istället för att utföra dem i egen regi. Enligt preliminär tidplan sker överföringen efter tertiärbokslutet 2009.

Under 2009 upprättas ett kontaktcenter dit stadens medborgare ska kunna vända sig för att få råd och stöd. Avsikten är att skapa mer tid för handläggarna inom förvaltningarna att ägna sig åt strategiskt arbete och analyser.

Förvaltningens arbete med att utveckla effektivare och enklare rutiner avseende såväl central administration som enheternas egen administration fortsätter under 2009.

Obligatoriska bilagor återfinns som bilaga 2.

4.6 Budget per verksamhetsområde

Driftverksamhet, mnkr	Utfall 2007	Prognos 2008*	Budget 2009
Kostnader			
Förskola	1 440,6	1 636,4	1 676,8
Grundskola inkl skolbarnsomsorg	4 442,2	7 673,7	7 817,5
Gymnasieskola	2 448,7	2 618,9	2 739,2
Utbildning för vuxna	505,1	507,0	290,9
Obligatorisk särskola	182,6	298,6	295,1
Gymnasiesärskola	154,9	166,3	145,9
Nämnd och övergripande verksamhet	253,1	282,1	267,5
Summa kostnader	9 427,2	13 183,0	13 232,9
Intäkter			
Förskola	-429,4	-411,3	-390,4
Grundskola inkl skolbarnsomsorg	-455,6	-518,3	-471,6
Gymnasieskola	-418,5	-440,1	-453,2
Utbildning för vuxna	-83,9	-72,9	-59,9
Obligatorisk särskola	-23,8	-25,8	-30,9
Gymnasiesärskola	-42,8	-44,4	-39,5
Nämnd och övergripande verksamhet	-53,6	-38,5	-3,1
Summa intäkter	-1 507,6	-1 551,4	-1 448,6
Netto	7 919,6	11 631,6	11 784,3

* Prognos per tertialrapport 2

4.7 Förskola

Större delen av budgeten utgörs av ersättning till ca 700 enskilt drivna förskolor. Dessa verksamheter får ersättning efter prestation, vilket innebär att peng utbetalas utifrån antalet inskrivna barn. I budgeten ingår också ersättning för bland annat språkstöd, barn i behov av särskilt stöd samt kostnader för inspektion och tillsyn. Antalet barn i enskilt driven förskoleverksamhet, familjedaghem, allmän förskola och förskoleverksamhet i andra kommuner beräknas uppgå till ca 16 500.

Bland intäkterna återfinns statsbidrag för maxtaxa och för kvalitetssäkrande åtgärder.

Utbildningsnämnden betalar stimulansbidrag till enskilda anordnare för utbyggnad av förskolelokaler samt bidrag till enskilda anordnares förskolor och skolbarnsomsorg med hög hyra. Nämnden redovisar i tertialrapporter till kommunstyrelsen hur mycket som har betalats ut för dessa ändamål och budgeten justeras med utgångspunkt från detta. Kommunfullmäktiges budget för stimulansbidrag har utökats för 2009.

4.8 Grundskola och skolbarnsomsorg

Antalet stockholms elever i grundskola och förskoleklass beräknas bli ca 72 900 varav 56 700 i egen regi, 14 200 i fristående grundskolor och 2 000 i andra kommuner samt internationella skolor.

Jämfört med kommunfullmäktiges budget beräknas antalet stockholms elever i egna skolor minska något medan antalet elever i fristående skolor ökar.

4.8.1 Resurser utöver skolpengen samt resurser till elever i behov av särskilt stöd

För att uppnå en större likvärdighet mellan kommunala grundskolor och fristående behövs en översyn av hur det socioekonomiska anslaget fördelas till de fristående skolorna.

Arbetet med att justera resursfördelningen kring elever i behov av särskilt stöd i grundskolan ska också fortsätta, med utgångspunkt i de för 2008 beslutade principerna.

4.8.2 Grundskola i egen regi

Grundskolans tilldelning baseras på schabloner från kommunfullmäktige per inskriven stockholms elev i grundskola och förskoleklass samt en mindre del anslag. Skolpengen utgör 71,5 % av schablonen (se bilaga 3). Resterande 28,5 % består av hyror motsvarande 17,2 % och centralt finansierade kostnader avseende grundskolan samt administrativa kostnader på central förvaltning.

Schablonen för grundskola har höjts med 3,5 % från 2008 till 2009. En höjning av pengarna för grundskolan föreslås med 4,2 %.

Förutom schablonen utgår ett fast tilläggsanslag. Tilläggsanslaget i kommunfullmäktiges budget är lägre under 2009 än 2008 till följd av minskat elevantal och generella besparingar. Därutöver har anslaget justerats för att balansera kostnadsförändringarna inom grundskoleverksamheten. Anslag till klasser för elever med funktionsnedsättning ingår i tilläggsanslaget och utgör en större andel av tilläggsanslaget i år eftersom antalet elever med funktionsnedsättning har ökat medan det totala elevantalet i de kommunala skolorna har minskat.

Ett fast tilläggsbelopp fördelas direkt till varje skola utifrån andelen inskrivna elever som viktas mot tre lika tungt vägande bakgrundsfaktorer: andelen elever med utländsk bakgrund, andelen elever i familjer med låg inkomst och andelen elever där föräldrarna har låg utbildning.

Utöver det fasta tilläggsbeloppet fördelas ytterligare tilläggsmedel ut till skolorna under året, detta anslag baseras på kostnader för elever i statliga specialskolor, förberedelseklasser, integrerade elever med fysiskt funktionshinder samt nya elever med mycket stort stödbehov.

4.8.3 Klasser för elever med funktionsnedsättning

Tilläggspengen för elever i hörselklasser vid Alviksskolan och elever med rörelsehinder vid Skanskvarnsskolan och Österholmsskolan har ökat med 2 %. Skolskjutstillägget har setts över under 2008 och 2009 års tilläggspeng är justerad för de olika behovsgrupperna. Tilläggspengen för skolbarnsomsorgen har ökat med 2 %. Se bilaga 5 för pengnivåer.

4.8.4 Skolbarnsomsorg i egen regi

Skolbarnsomsorgen omfattar skolår F-3. Efter särskilt beslut kan vissa elever mellan 10 och 12 år gå kvar i skolbarnsomsorg. Schablonen för elever skolår F-3 har höjts med 2,4 % från 2008 till 2009 och peng har höjts med 3,1 %.

För skolbarnsomsorg tilldelas utbildningsnämnden en grundschablon från kommunfullmäktige per inskrivet barn. Dessutom utgår en tilläggschablon för skolbarnsomsorg för särskoleelever. Skolan får 71,5 % av grundschablonen och 100 % av tilläggschablonen. Schablon och peng framgår i bilaga 3.

För barn inskrivna i familjedaghem och för barn i skolår 4-6 avgår 8 400 kr för lokalkostnader. För barn inskrivna i familjedaghem lämnas istället ett tillägg på 4 800 kr för slitage.

4.8.5 Öppen fritidsverksamhet

För öppen fritidsverksamhet för 10-12-åringar beslutar kommunfullmäktige om ett anslag för hela verksamheten. Avgiften för barn som deltar i öppen fritidsverksamhet i kommunal regi uppgår till 200 kronor per termin år 2009.

Ersättningen för den öppna fritidsverksamheten kommer 2009 att baseras på antal deltagande barn. För varje deltagande barn kommer 3 250 kr per termin att betalas ut, för såväl kommunal som enskilt driven verksamhet. Avläsningen för den öppna fritidsverksamheten kommer att göras per den 31 mars och 31 oktober.

4.8.6 Ersättning till fristående och annan kommuns grundskola och fritidshem

Ersättning i form av skolpeng utgår till drygt 100 fristående grundskolor, till ca 70 enskilt drivna fritidshem samt till andra kommuner. Grundskolorna får, liksom förskolorna, ersättning efter prestation. Därutöver tillkommer resurser för bland annat barn i behov av särskilt stöd samt för tvåspråkiga elever. Antalet barn i fristående grundskoleverksamhet beräknas uppgå till ca 14 200 och antalet barn i andra kommuners grundskolor förväntas uppgå till 1 300. Antalet barn i enskilt driven skolbarnsomsorg och i skolbarnsomsorg i andra kommuner beräknas uppgå till ca 5 800.

4.9 Gymnasieskola

Gymnasieverksamheten finansieras via prestationsrelaterade schabloner från kommunfullmäktige och i viss utsträckning genom anslag. Gymnasieschablonen uppgår år 2009 till 79 576 kronor vilket är en ökning med 4 % jämfört med 2008.

Kommunfullmäktiges budget bygger på 26 750 stockholms elever i gymnasieverksamhet. Antalet stockholms elever i egna och andra kommuners gymnasieskolor beräknas bli ca 17 140. Antalet stockholms elever i fristående skolor beräknas till ca 10 010. Enligt utbildningsnämndens analys beräknas alltså antalet stockholms elever i gymnasieskolan bli ca 400 fler än den prognos som kommunfullmäktiges budget bygger på. Antalet elever från andra kommuner beräknas bli ca 3 940.

4.9.1 Elevpeng för gymnasieskolan

Förslag till elevpeng till de kommunala gymnasieskolorna framgår av bilaga 7. Målsättningen är att den enskilda skolan ska få så stor del av gymnasieschablonen som möjligt och därigenom få en ökad självbestämmanderätt över sin egen ekonomi. Elevpengen har ökat med mellan 4,7 % och 8,2 %. IT-kostnaderna för gymnasieskolorna – som tidigare legat centralt – fördelas ut i peng.

Lokalkostnaden för de kommunala gymnasieskolorna ökar med ca 12 mnkr, vilket motsvarar en höjning av elevpengen med drygt 1 %.

Inom det organisatorisk/pedagogiska stödet om 87,4 mnkr föreslås en fortsatt 50-procentig elevpengshöjning på nationella program till Farsta gymnasium, Tensta gymnasium och Scengymnasiet i Stockholm samt Stockholms Transport- och fordonstekniska gymnasium, undantaget den del som avser IT-kostnaderna. Till övriga gymnasieskolor fördelas 15 tkr för de elever som har högst 120 intagningspoäng. Dessutom fördelas ett tilläggsanslag till elever på NV- samt SP-programmen som har poäng som är lika med eller understigande 220 meritpoäng. Därtill avsätts medel för ett generellt tilläggsanslag samt för elever som läser svenska 2.

Medel avsätts till IV-stöd för de skolor som bedriver undervisning på det individuella programmet.

Förvaltningen föreslår också att ersättningsbeloppen till de fristående gymnasieskolorna beräknas som under 2008 och med beaktande av de föreslagna budgetbeloppen i verksamhetsplanen. Ersättningsbeloppen framgår av bilaga 8.

4.10 Särskola

Särskolan finansieras via prestationsrelaterade schabloner från kommunfullmäktige och via intäkter för försäljning till andra huvudmän. För obligatoriska särskolan föreslås en höjning av tilläggspengen med i genomsnitt 4 %. För gymnasiesärskolan föreslås att elevpengen höjs med i genomsnitt 4,7 %. Elevpengen framgår av bilagorna 4 och 9.

I budgetförslaget ingår ersättning till fristående skolor och till andra kommuner. Fristående skolor förslås få ersättningar enligt redovisning i bilaga 6 och 10. Ersättningen till andra kommuner bygger på individuella överenskommelser. Försäljning av verksamhet avser intäkter för elever från andra kommuner som deltar i obligatorisk respektive gymnasiesärskola i Stockholm.

Antalet stockholms elever i obligatoriska särskolan i egen regi beräknas bli cirka 730 och antalet stockholms elever i extern regi cirka 190.

Antalet stockholms elever i gymnasiesärskolan i egen regi beräknas bli cirka 220 och antalet stockholms elever i extern regi cirka 160.

4.11 Utbildning för vuxna

Grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning samt sÄrvux finansieras genom anslag. Kvalificerad yrkesutbildning och pÅbyggnadsutbildning finansieras med statsbidrag.

En peng inom vuxenutbildningen införs från och med den 1 januari 2009. Pengen ska rymmas inom det anslag som finns för vuxenutbildningen och vara lika för upphandlad och egenregiverksamhet. Ersättnings storlek varierar och beror på vilken kurs de studerande väljer. Pengbeloppen är faststÄllda av kommunfullmäktige och framgår av bilaga 11.

NÄmndens budget för grundläggande vuxenutbildning motsvarar cirka 1 200 utbildningsplatser varav ungefär 100 avser studerande i andra kommuner. För gymnasial vuxenutbildning motsvarar budgeten cirka 4 000 helårsplatser varav drygt 100 i andra kommuner. Därtill kommer 190 platser inom sÄrvux.

Erfarenheten visar att en plats på grundläggande vuxenutbildning motsvarar 1,3 studerande och inom den gymnasiala vuxenutbildningen 2,5 studerande per heltidsplats. NÄmndens budget ger då möjlighet att erbjuda drygt 11 000 studerande plats inom vuxenutbildningen.

En bidragande orsak till att så många fler studerande kan tas emot är att alla inte tar ett betyg utan avbryter sina studier innan betygsunderlag finns och ersättning till anordnarna utgår därmed inte. Ersättnings storlek varierar och beror på kurs typ, yrkesÄmnen är i regel dyrare vilket bidrar till att prognos över antalet helårsplatser respektive antalet studerande kan variera då det är den enskilda individens val av utbildning som styr.

Till vuxenutbildningen sker ett urval av behöriga sökande enligt förordningen om kommunal vuxenutbildning, SFS 1992:403. Förvaltningens bedömning är att sökande med högst 2-Ärig gymnasieutbildning, sökande med 3-Ärig gymnasieutbildning med reducerat program och/eller ej godkÄnda betyg överstigande 10 procent, sökande med Äldre utbildning med mindre studiekurs samt sökande med 3-Ärig gymnasieutbildning som önskar behörighetskomplettera ska kunna beredas plats. Detta gÄller under förutsÄttning att sökandebilden är likartad med de senaste Årens sökbild. I mån av plats ska Även de med fullständig 3-Ärig gymnasieutbildning få möjlighet att utbilda sig inom ett bristyrke eller komplettera gymnasieskolan i syfte att söka till högskolan.

4.12 Nämnd- och övergripande administration

Kostnaden för nämnd- och förvaltningsadministration minskar något jämfört med 2008. Det beror främst på rationaliseringar men även på att kostnader som legat centralt har identifierats som verksamhetskostnader främst inom IT. Procentuellt har kostnaderna ökat med 0,2 %. Det beror på att sfi har överförts till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden och minskat nämndens nettobudget. Överförda kostnader från stadsledningskontoret för IT i skolan belastar även nämndens administration.

Huvuddelen av kostnaderna avser personalkostnader för ledning, PA- och IT-stöd, fakturahantering samt styrning och uppföljning. Dessutom ingår kostnader för facklig verksamhet, lönebidragsanställda, övertaliga, personer med garantipension och omstruktureringskostnader som enkelt kan hänföras till någon av nämndens övriga verksamheter.

4.13 Investeringar

Investeringsbudgeten uppgår till 90,0 mnkr vilket är en ökning med 55,0 mnkr jämfört med 2008. Kapitalkostnaderna till följd av genomförda investeringar 2009 och framåt kommer att belasta enheternas driftsbudget.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden delegerar beslut om fördelning av investeringsmedel till förvaltningschefen.

4.14 Resultatenheter

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden beslutar om resultatenheter i enlighet med bilaga 12. Resultatenheterna för 2009 inrättas under förutsättning att de enheter som redovisade underskott i bokslutet 2007 har täckt det under 2008. I det fall en enhet inte klarat av att täcka sitt underskott avvecklas den som resultatenhet i samband med verksamhetsberättelsen för 2008. Regler för resultatenheter framgår av bilaga 14.

Enheter som avvecklas som resultatenheter till följd av upprepade underskott enligt stadens regler för resultatenheter kommer att granskas särskilt. Den administrativa merkostnaden för att hantera detta kommer att belasta anslagsenheten.

Enheter som avvecklats som resultatenheter kan komma att beläggas med ett sparbetings motsvarande föregående års underskott. Sparbetet ska realiseras under det kommande året. Förvaltningen avser att på ett mer aktivt och verksamhetsnära sätt stödja enheterna i detta arbete.

4.15 Anslagsenheter

Anslagsenheter inom utbildningsförvaltningen framgår av bilaga 13.

4.16 Omslutningsförändringar

För att ge en korrekt bild av nämndens faktiska bruttoomslutning ska nämnden i samband med budgeten redovisa förändrad omslutning till följd av ökade externa intäkter för bland annat statsbidrag och försäljning av verksamhet. Omslutningsförändringarna i nämndens verksamhetsplan uppgår till totalt 932,6 mnkr. En specifikation av omslutningsförändringarna finns i bilaga 2.

5 Övrigt

5.1 Risk- och väsentlighetsanalys - Internkontrollplan

En risk- och väsentlighetsanalys har gjorts i förhållande till de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna samt viktiga processer inom utbildningsnämnden. För de i analysen identifierade riskerna som definierats som allvarliga, dvs. med värdet fyra (av fem) vad gäller såväl sannolikhet som väsentlighet har förbättringsåtgärder angivits. I förslaget till internkontrollplan (se bilaga 19) återfinns risk- och väsentlighetsanalysen som underlag.

6 Särskilda redovisningar

6.1.1 Antal medarbetare

Antal anställda 2008-07-01 per verksamhet	
Politisk verksamhet och gemensam administration	195
Individ- och familjeomsorg	130
Förskoleverksamhet	93
Skolbarnsomsorg	2 199
Grundskola	9 620
Obligatorisk särskola	545
Gymnasieskola	2 490
Gymnasiesärskola	230
Grundläggande vuxenutbildning	29
Gymnasial vuxen- och påbyggnadsutbildning	210
Särvux	27
Svenska för invandrare	149
Uppdragsutbildning	5
Omsorg om funktionshindrade	10
Fritid och kultur/allmän fritidsverksamhet	45
	15 977

Utbildningsnämnden hade 15 977 anställda per den 1 juli 2008.

Det finns flera faktorer som kan påverka antalet anställda, såsom omstruktureringar, eventuell ökad etablering av fristående skolor och förändringar i elevantalet. Från och med den 1 januari 2009 överförs sfi-verksamheten till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden vilket gör att antalet anställda kommer att minska något inom förvaltningen.

Vid omstruktureringar som innebär omfattande personalförändringar genomförs arbetet i projektform.

6.1.2 Försystem till Agresso

Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet har idag ett försystem med integration mellan BOSKO och Agresso som styr utbetalningar till enskilt driven förskola. Systemet ska utökas för att även gälla utbetalningar av ersättning till fristående grundskola. Integrationen avser inläsning av reskontrafiler och beräknas ske under vår 2009. Utökningen är sedan tidigare kommunicerad med stadsledningskontoret och avser att underlätta utbetalningarna till skolorna.

Del 2, till utbildningsnämnden

7 Avdelningarnas budget och uppdrag

	Utfall 2007	Prognos 2008*	Budget 2009
Driftverksamhet, mnkr			
Grundskoleavdelningen	2 792,9	5 876,9	5 990,7
Gymnasieavdelningen	1 607,8	1 220,2	1 318,0
Vuxenavdelningen	401,5	402,2	219,4
EF-avdelningen	2 864,1	3 707,2	3 833,9
Uppdragsavdelningen	5,8	3,1	0,0
Kvalitetsavdelningen	46,4	69,4	45,7
Personalavdelningen	68,6	122,8	107,5
Administrativa avdelningen	83,6	143,3	135,7
Ekonomi- och lokalavdelningen	42,5	61,9	74,8
Förvaltningsledning	6,4	24,8	58,6
Summa	7 919,6	11 631,6	11 784,3

* Prognos per tertialrapport 2

7.1 Grundskoleavdelningen

7.1.1 Uppdrag

I Stockholms stad finns 116 rektorsområden inom den kommunala grundskolan.

Vid elevräkningen den 1 september 2008 gick totalt 60 472 elever i Stockholms stads kommunala grundskolor. Av dessa gick 6 484 elever i förskoleklass och 767 elever fanns inskrivna i särskolan. I skolbarnsomsorgen fanns 22 300 elever inskrivna.

I Stockholms stad finns särskoleelever i 75 av stadens kommunala grundskolor (dvs. i 50 procent av skolorna). Elever inom obligatoriska särskolan kan antingen gå i särskilda undervisningsgrupper eller vara individintegrerade i vanliga grundskoleklasser. Utbildningsförvaltningen strävar efter att öka både lokal- och verksamhetsmässig inkludering av särskoleklasser.

Grundskoleavdelningen ska följa elevströmmar och, när behov uppstår, besluta om nya alternativt lägga ner särskoleklasser.

I staden finns också ungefär 130 särskilda undervisningsgrupper, inklusive samundervisningsgrupper.

Inom staden finns även S:t Örjan, som är en intäktsfinansierad grundskola för elever i behov av särskilt stöd. Förslag till ny organisation av S:t Örjans skolor kommer att tas fram. Målet är att i S:t Örjans särskilda undervisningsgrupper

erbjuda en undervisning på mycket hög professionell nivå för elever som inte kan erbjudas tillräckligt stöd i sin ordinarie skola.

Skolbarnsomsorg och öppen fritidsverksamhet för 10-12-åringar

Utbildningsförvaltningen strävar vid planering av grundskoleverksamheten efter att i så hög grad som möjligt utnyttja de fördelar som finns i att integrera skolan och skolbarnsomsorgen såväl lokal- som verksamhetsmässigt. En flexibilitet i lokalanvändningen bidrar till ett effektivt resursutnyttjande medan en verksamhetsmässig samverkan skapar såväl pedagogiska som personella vinster.

Den verksamhet som bedrivs inom den inskrivna skolbarnsomsorgen ska komplettera och stödja skolans verksamhet samt erbjuda en meningsfull fritid. Innehållet i fritidshemmets verksamhet ska fungera som ett stöd för att uppnå skolans mål.

Skolbarnsomsorgen vänder sig till barn till och med tolv år som går i skolan (förskoleklass, grundskola eller obligatorisk särskola). Kommunen är skyldig att tillhandahålla skolbarnsomsorg till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar eller då barnet har ett eget behov av verksamheten. Denna kan bedrivas i såväl enskild som kommunal regi. Den öppna fritidsverksamheten för barn mellan tio och tolv år i form av fritidsklubbar styrs av samma regelverk som övrig pedagogisk verksamhet. Tillsammans med de riktlinjer för fritidsklubbar som utarbetats av kommunstyrelsen anges målen för verksamheten. Alla elever i skolår 4-6 ska erbjudas öppen fritidsverksamhet.

7.1.2 Strategiska områden

Fortsatt lokaleffektivisering

Fram till år 2017 beräknas befolkningen i Stockholms stad i grundskoleåldern att öka med cirka 12 600 barn och elever. Befolkningstillväxten skiljer sig åt mellan olika områden i staden. I områden med stora nybyggnationer och hög befolknings-tillväxt som Hammarby Sjöstad, Mariehäll och Nordvästra Kungsholmen planeras ökad kapacitet. På sikt måste kapaciteten eventuellt ökas i Hjorthagen, Bromsten och Norra Stationsområdet.

Lokalbehovet för grundskoleelever har stora geografiska variationer. I vissa ytterstadsområden minskar lokalbehovet beroende på låg befolkningstillväxt. En annan faktor som påverkar elevströmmarna är elevernas val av fristående skola eller kommunal skola i annat område än boendeområdet. Elevströmmar från ytterområdena mot innerstaden medför ett ökat lokalbehov på populära skolor i innerstaden.

Förvaltningen avser att årligen genomföra en översyn av de så kallade upptagningsområdena för grundskolan i syfte att kunna använda skollokaler på ett effektivt sätt.

Under 2009 kommer arbetet med att se över externa lokaler inom grundskolan att fortsätta. Förvaltningen kommer också att se över och föreslå ytterligare effektiviseringar av lokalbeståndet i områden som påverkas av demografiska förändringar och stora elevrörelser. Förvaltningen kommer att fortsätta samarbetet med stadsdelsnämnderna om samnyttjande av lokaler. En ny kapacitetsutredning grundad på enhetliga kriterier för en likvärdig bedömning av kapaciteten i grundskolorna kommer att genomföras.

Förvaltningen kommer att inrätta en tjänst som lokalsamordnare på grundskoleavdelningen. Tjänsten överförs från ekonomi- och lokalavdelningen.

Analysinstrument för välskötthet

Grundskoleavdelningen kommer att ta fram en analysmodell som kan fungera som underlag till uppföljning av grundskolornas välskötthet. Modellen ska ge underlag för bedömningar av skolans arbetsinsatser ur flera perspektiv och kategoriseringen är tänkt som ett stöd för att bland annat identifiera vilka enheter som behöver stöd och vilka som ligger i framkant.

IKT som ett pedagogiskt verktyg

Grundskoleavdelningen kommer under året att göra en nulägesanalys av hur IKT används som ett verktyg för lärande i våra verksamheter. Syftet är att, med utgångspunkt av nulägesanalysen, identifiera vad som behöver göras för att främja fortsatt utveckling. En gemensam strategi kommer att tas fram för stadens grundskolor i syfte att utveckla IKT som ett pedagogiskt verktyg för lärandet och en högre måluppfyllelse.

Entreprenörskap

Utveckling av entreprenörskap och entreprenöriellt lärande kommer att vara ett område i fokus under året. Grundskoleavdelningen kommer att på olika sätt understödja en process ute i skolorna för att vidareutveckla och fördjupa olika aspekter av entreprenörskap i skolan. Företagsamhet och entreprenörskap ska integreras tidigt och på ett mångfacetterat sätt i skolornas undervisning.

Internationalisering

Förvaltningen kommer under året att formulera strategier för grundskolans internationella utvecklingsarbete med fokus på lärares professionalism och ledarskapet i skolan. Samarbetet med Leeds och Helsingfors fördjupas och kommer under året att resultera i igångsättandet av ett internationellt projekt med fokus på ledarskapets utmaningar - i form av olikheter i utbildningsresultat mellan elevgrupper och framtidens tekniska utveckling.

7.1.3 Budget

Grundskoleavdelningen ansvarar för de kommunala grundskolorna inklusive den obligatoriska särskolan och skolbarnsomsorgen.

Avdelningens intäkter avser dels ett intäktskrav från kommunfullmäktige för skolbarnsomsorgsavgifter om 122,6 mnkr dels intäkter för elever från andra kommuner, statsbidrag samt intäkter från stadsdelnämnderna avseende hyror och korttidstillsyn för särskoleelever.

Pengen för grundskolan uppgår till 71,5 % av schablonen jämfört med 71 % under 2008. Schablonen för grundskola från kommunfullmäktige har höjts med 3,5 % från 2008 till 2009, den faktiska pengökningen blir 4,2 % i och med att pengens andel av schablonen höjts till 71,5 % av schablonen. Pengens andel av schablonen har ökat till följd av att en större andel av IT-kostnaderna avseende IT i skolan som tidigare låg centralt på stadsledningskontoret fördelas till skolenheterna.

Statsbidraget för asylsökande grundskoleelever kommer inte att fördelas ut till skolorna som en intäkt under 2009. Skolorna kommer istället att få ersättning för elever i förberedelseklass oavsett om eleverna genererar bidrag eller ej.

Nordiska skolspelen kommer under 2009 att anordnas i Stockholm. Kommunfullmäktige har tilldelat nämnden 1,2 mnkr för detta ändamål.

En lokalhandläggartjänst inrättas på avdelningen.

7.2 Gymnasieavdelningen

7.2.1 Uppdrag

I stadens 28 kommunala gymnasieskolor går ca 18 000 elever läsåret 2008/2009. Drygt 63 % av eleverna går på något av de studieförberedande programmen (ES, IB, NV, SP, TE) inklusive närliggande specialutformade program. På de yrkesförberedande programmen går 22 % och på det individuella programmet går knappt 15 % av eleverna. Stadens kommunala gymnasieskolor erbjuder alla nationella program utom industriprogrammet.

Det finns 13 specialutformade program med totalt 1 845 elever. Det finns också 26 lokala inriktningar. Såväl specialutformade program som lokala inriktningar finns främst inom NV och SP. Inom det individuella programmet finns 17 grupper för elever i behov av särskilt stöd. Ca 370 elever finns i särskilda behovsgrupper på 10 gymnasieskolor.

Gymnasieslussen handlägger intagningen till individuella program (IV) för sökande med särskilda behov inom fri kvot och för sökande med särskilda behov (ca 1 800 sökande under år 2008). Gymnasieslussen vägleder och placerar elever som inte kommit in på gymnasiet eller som avbryter och/eller vill byta sin utbildning. Gymnasieslussen utvecklar tillsammans med verksamma IV-enheter kontinuerligt utbudet, genom att bilda nya grupper och anpassa volymen efter de sökandes behov. Det kommunala uppföljningsansvaret enligt skollagen kräver att

de ungdomar som inte sökt gymnasieskola eller har arbete identifieras. Ungdomarna kontaktas och erbjuds vägledning och hjälp att hitta en lämplig utbildning. Sju enheter tar emot elever kontinuerligt under pågående läsår.

Gymnasiesärskolan erbjuder två nationella program fördelade på två skolor, och fyra specialutformade program fördelade på två skolor. Inom det individuella programmet finns åtta inriktningar mot yrkesträning och tre inriktningar mot verksamhetsträning fördelade på tre gymnasieskolor och två grundskolor.

Minskande elevunderlag och ökad konkurrens kräver samordning, samarbete och ett effektivare resursutnyttjande för att frigöra resurser för kärnverksamheten i syfte att öka kvaliteten för eleverna.

Från och med den 1 januari blir Brännkyrka/Bernadotte och S:t Erik/Kista nya ekonomiska enheter. De ingående skolorna behåller sina skolidentiteter. Under 2009 kan det bli aktuellt att bilda fler enheter enligt samma modell.

Från och med den 1 januari bildar Gymnasieslussen och IVIK-gymnasiet en ekonomisk enhet.

Den utbildning inom fordon och transportteknik (FPMA, FPPB, IVFP) som bedrivs vid Enskede Gårds gymnasium flyttas under 2009 till Stockholms Transport och fordonstekniska gymnasium (STFG) i Skärholmen. Detta kräver viss anpassning av utbildningslokalerna i fastigheten Skärholmens gymnasium.

Under hösten avser gymnasieavdelningen att lämna fastigheten S:t Görans gymnasium. Hantverksprogrammet, och den evakuerade särskoleverksamheten, flyttar då in i S:t Eriks gymnasium. Den del av gymnasiesärskolan som tidigare tillhörde S:t Görans gymnasium flyttar till gymnasiesärskolan vid Enskede Gårds gymnasium, annex Lindeparken.

När lokaler som frigörs på Enskede Gårds gymnasium, genom att fordonsprogrammet flyttar, genomförs en lokalanpassning så att den särskoleverksamhet som bedrivs i annexet Lindeparken kan integreras i huvudskolan. Ett särskilt ärende kommer att föreläggas nämnden under senare delen av våren 2009. På sikt ska Lindeparken lämnas och lokalerna sägas upp.

Intagningen till mediautbildningarna (SMSP-MES, MPME, IVMP) på Riddarfjärdens gymnasium stoppas inför hösten 2009. Intagningen till yrkesdansarutbildningen (SMR01) inom Kungliga Svenska Balettskolan fortsätter som vanligt. Under 2009 utreds möjligheten att inrymma en samlad dansarutbildning för grundskole- och gymnasieelever inom fastigheten Åsö gymnasium. En viktig utgångspunkt är den statliga utredning om yrkesdansutbildningen som kommer att presenteras den 15 mars. Avsikten är att avveckla nuvarande lokaler i Münchenbryggeriet då kontraktet går ut 2011.

Från och med den 1 januari kommer den utbildning för flickor som tidigare bedrevs tillsammans med stiftelsen Kvinnoforum att läggas inom ESS-gymnasiet. Inför läsåret 2009/2010 flyttas denna verksamhet in i befintliga lokaler inom ESS-gymnasiets organisation.

Från och med den 1 januari delas verksamheterna i Spånga gymnasium. Ansvaret för grundskolan år 7-9 förs till grundskoleavdelningen. Spånga gymnasium bli en renodlad gymnasieskola och bildar en egen resultatenhet.

Vinstagård renodlas som obligatorisk särskola. Inga nya gymnasieelever tas in från och med hösten 2009. De elever som har börjat på grundskolan och som utlovats utbildning i gymnasiesärskolan i samma lokaler kan välja att slutföra sin utbildning på Vinstagård.

Möjligheten att utveckla särskoleverksamhet vid Farsta gymnasium ska undersökas.

Österholmsskolans RH- och särskoleverksamhet, som idag ligger under RH-gymnasiet i Skärholmen, övergår till grundskoleavdelningen från och med den 1 januari 2009.

Förvaltningen föreslår att nedanstående organisatoriska förändringar fastställs.

- Nya ekonomiska enheter skapas av gymnasieskolorna Brännkyrka/Bernadotte och S:t Erik/Kista från den 1 januari 2009.
- Pilotprojekt avseende en ny ledningsorganisation startas vid de nya gymnasieenheterna samt Södra Latins gymnasium den 1 juli 2009.
- Gymnasieslussen och IVIK-gymnasiet blir en ny ekonomisk enhet från den 1 januari.
- Gymnasieutbildningen inom fordon och transportteknik koncentreras till Stockholms Transport och fordonstekniska gymnasium under budgetåret 2009.
- Gymnasiesärskolan i fastigheten S:t Göran förs över till Enskede Gårds gymnasium under budgetåret 2009.
- Intagningen till mediautbildningarna vid Riddarfjärdens gymnasium stoppas inför hösten 2009.
- IV-verksamheten – f.d. Xist - placeras den 1 januari inom ESS-gymnasiet.
- Spånga gymnasium delas från den 1 januari 2009. Ansvaret för grundskolans år 7-9 förs över till grundskoleavdelningen. Spånga grundskola och Spånga gymnasium utgör två separata resultatenheter.
- Vid Vinstagårds särskola sker ingen intagning av elever inom gymnasiesärskolan.
- Österholmsskolan förs över till grundskoleavdelningen.

Tillgängligheten i skollokalerna ska öka. I budget har 10 mnkr avsatts för anpassning av gymnasieskolorna Thorildsplan, Kungsholmen, Norra Real och Blackeberg.

7.2.2 Utveckling

Ökad konkurrens och minskande elevkullar ställer stora krav på skolans kvalitet och effektivitet. Det strategiarbete som inletts under våren 2008 har riktningen en skola i världsklass. Förhållningssättet i den fortsatta processen är.

- en gemensam utvecklingsresa
- vi har världens bästa elever
- vardagen ska präglas av tillit

Ledares och medarbetarnas förståelse för och delaktighet i det förändringsarbete som behövs för att möta denna situation, är en förutsättning för en konkurrenskraftig kommunal gymnasieverksamhet i Stockholms stad. De är skolans viktigaste resurs och ska vara delaktiga och involveras i förändringsarbetet.

Ledares och medarbetarnas kompetens och bemötande är avgörande för elevernas måluppfyllelse och kunskapsutveckling. De relationer som byggs i det dagliga arbetet är mycket viktiga för skolans förmåga att behålla och attrahera elever. Medarbetarna är skolans främsta marknadsförare. Särskilda insatser avseende bemötande och förhållningssätt kommer att göras.

Ny ledningsorganisation

Ett pilotprojekt avseende en ny ledningsorganisation kommer att starta på de nya ekonomiska enheterna Brännkyrka/Bernadotte och S:t Erik/Kista samt även på Södra Latins gymnasium och Bromma/Hässelby. Syftet är att förtydliga och möjliggöra rektors pedagogiska ledarskap enligt lag och förordning. Den nya ledningsorganisationen planeras träda i kraft den 1 juli.

Teknisk utbildning

Att svenska tekniktunga företag kan få tag i kompetent arbetskraft är en avgörande faktor för Sverige i globaliseringens tid. Möjligheten att skapa ett teknikcollege ska därför undersökas. Basen för teknikcollege är gymnasieskolans industri- och teknikprogram, men även andra program kan komma i fråga beroende på hur den lokala industristrukturen ser ut. Utöver gymnasieskolans program ingår även eftergymnasiala utbildningar som KY, kommunala vuxenutbildningar samt företagsutbildningar i varierande grad. Dessutom ska en modell tas fram för hur det i gymnasieutredningen föreslagna fjärde året för tekniska utbildningar ska organiseras.

Programutbud och lokaler

Den översyn av programutbud och lokaler som har påbörjats under 2008 fortsätter. Översynen har sin utgångspunkt i elevantalsförändringar, länsamverkan och

GY 2011. I samband med detta arbete kommer frågan om ett klimatgymnasium och andra profileringar/profilskolor att tas med.

Ny gymnasieskola 2011

Riksdagen väntas fatta beslut under våren 2009. Nödvändiga beslut inom Stockholms stad bör vara fattade senast vid augustisammanträdet 2010.

Samarbete med andra länder

Gymnasieskolorna har många kontakter med skolor och företag i andra länder. Insikten i och förståelsen för det europeiska samarbetet ska öka hos skolans personal och eleverna. Insatser för skolledare, lärare och elever ska genomföras i syfte att utveckla EU-perspektivet i undervisningen. De goda möjligheterna till extern finansiering av skolutvecklingsarbete och lärande som finns inom EU:s ram ska utnyttjas bättre.

Kinaprojektet fortsätter. Ett motsvarande projekt knutet till Indien har påbörjats och utvecklas vidare.

7.2.3 Budget

Gymnasieavdelningen ansvarar för den verksamhet som staden själv driver inom områdena gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Avdelningens intäkter avser intäkter för elever från andra kommuner, statsbidrag samt hyresintäkter.

Elevpengen för gymnasieskolan har ökat med mellan 4,7 % och 8,2 %. IT-kostnaderna för gymnasieskolorna – som tidigare legat centralt – fördelas ut i peng.

Översyn och förändringar avseende fördelning av resurser till gymnasieskolorna och avdelningens köp av tjänster från uppdragsavdelningen fortsätter under 2009. Arbetet kommer att innefatta en översyn av den förstärkning med en halv elevpeng som några ytterstadsgymnasier får.

7.3 Vuxenutbildningsavdelningen

7.3.1 Uppdrag

Inom vuxenutbildningsavdelningen tillhandahålls vuxenutbildning inom egen regi och upphandlad extern regi. De skolformer som omfattas är grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, påbyggnadsutbildning samt särvux. Förvaltningen har sedan den 1 juli 2008 avtal med nitton upphandlade företag inom den grundläggande och gymnasiala vuxenutbildningen. Fördelningen mellan kommunal regi och extern regi beräknas till 40 % respektive 60 %.

Avdelningen har rollen som en beställarorganisation vilket innebär upphandling, uppföljning av ingångna avtal, pedagogisk uppföljning, myndighetsutövning samt viss utveckling. Avdelningen har en central enhet som har hand om all intagning

till vuxenstudier, information, studievägledning inför planerade studier, test och nivåbedömning samt viss administration kring de upphandlade anordnarna.

Som en konsekvens av att all sfi-undervisning överförs till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden den 1 januari 2009 kommer förvaltningen att se över lokalbehovet för egen regi. Särvox berörs inte alls av förändringen men på sikt prövas möjligheten att samlokalisera verksamheten med Åsö. Detta främst av pedagogiska skäl, många studerande inom särvox skulle vinna på att vistas i lokaler där ordinarie vuxenutbildning bedrivs. Västerorts vuxengymnasium blir från den 1 januari 2009 ett annex till Åsö vuxengymnasium.

Ett antal gymnasieskolor bedriver även i mindre omfattning gymnasial vuxenutbildning samt påbyggnadsutbildning för barnskötare och kvalificerad yrkesutbildning. Den 1 juli 2009 inrättas den statliga Yrkeshögskolan där eftergymnasiala utbildningar som inte finns inom högskolan samlas, det vill säga påbyggnadsutbildningen och den kvalificerade yrkesutbildningen. Regeringen kommer att tillskjuta mer medel för att skapa nya platser inom yrkeshögskolan.

Utifrån kommande statliga direktiv och utifrån efterfrågan från den enskilde individen samt det omgivande samhället ska anpassade yrkesutbildningar startas.

Under våren ska en effektstudie genomföras för studerande som under föregående år lämnat studierna inom den kommunala vuxenutbildningen. Studien ska genomföras tillsammans med Göteborg och Malmö inom det gemensamma samverkansprojektet som de tre städerna har varit delaktiga i.

Två gånger per år genomför alla utbildningsanordnare en enklare brukarundersökning, "Spindeln", på förvaltningens initiativ. Den senaste tiden har svarsfrekvensen varit alltför låg varför förvaltningen ska se till att fler svar inkommer. Frågorna kommer till en del även att justeras.

Utvecklingsarbete pågår i syfte att underlätta studieplanering i syfte att förenkla fakturering för externa utbildningsanordnare.

Utbildningsförvaltningen har för utvecklingen av en interaktiv studieplan medgivits finansiering genom stadens IT-satsningar. Studieplanen ska kopplas ihop med stadens befintliga e-tjänst för ansökan till vuxenutbildning. Studieplanen ska vara ett levande dokument genom att bli en arbets- och kommunikationsyta mellan den studerande, Vuxenutbildning Stockholm och utbildningsanordnarna.

Utbildningsförvaltningen har även för avsikt att ansöka om medel till en förstudie för en e-tjänst i syfte att förenkla kontrollen inför utbetalning av fakturor till externa utbildningsanordnare.

Avdelningens arbete för att höja måluppfyllelsen för studerande med behov av särskilt stöd sker genom Vuxenteamet. Inom teamet finns flera specialist-

kompetenser såsom arbetsterapeut, speciallärare och psykolog som tillsammans med studie- och yrkesvägledaren och den studerande gör en kartläggning och studieplanering. En bedömning görs av de extra stöd och behov som kan vara relevanta. Därefter görs en hjälpmedelsbedömning och/eller anpassning av stöd.

Arbetet med visionen "En skola i världsklass" inleddes under våren 2008 inom central förvaltning och tillsammans med egen regi. Avdelningen planerar utifrån nya förutsättningar att fortsätta det strategiska arbetet. Fokus på visionsarbetet är att tillhandahålla en efterfrågestyrd utbildning där den enskilde individen i så hög grad som möjligt ska klara av sin utbildning med godkända betyg.

Förvaltningen föreslår att nedanstående organisatoriska förändring fastställs.

- Västerorts vuxengymnasium upphör som egen enhet och övergår till att bli annex till Åsö vuxengymnasium den 1 januari 2009.

7.3.2 Budget

Avdelningens nettobudget minskar med 149,9 mnkr jämfört med år 2008. Minsningen beror på att svenska för invandrare samt rekryteringsprogrammet överförs från utbildningsnämnden till socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden den 1 januari 2009.

En peng inom vuxenutbildningen införs från den 1 januari 2009. Pengen ska rymmas inom det anslag som finns för vuxenutbildningen och vara lika för upphandlad och egenregiverksamhet. Ersättningens storlek varierar och beror på vilken kurs de studerande väljer. Pengbeloppen är fastställda av kommunfullmäktige och framgår av bilaga 11.

I kommunfullmäktiges budget för 2009 beräknas antalet utbildningsplatser inom grundläggande vuxenutbildning uppgå till cirka 1 500 platser, inom gymnasial vuxenutbildning till cirka 4 500 platser och inom särvox till cirka 200 platser.

Avdelningens budget för vuxenutbildning motsvarar cirka 1 100 utbildningsplatser inom grundläggande vuxenutbildning, cirka 3 900 helårsplatser inom gymnasial vuxenutbildning och 190 platser inom särvox.

Erfarenheten visar att en plats på grundläggande vuxenutbildning motsvarar 1,3 studerande och inom den gymnasiala vuxenutbildningen 2,5 studerande per heltidsplats. Nämndens budget ger då möjlighet att erbjuda drygt 11 000 studerande plats inom vuxenutbildningen.

Att antalet studerande överstiger antalet heltidsplatser beror på att en del avbryter sina studier innan betygsunderlag finns. Utbildningsanordnarna får då heller ingen ersättning.

7.4 Avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet

7.4.1 Uppdrag

Avdelningens ansvarsområde omfattar såväl anordnare som barn/elever/studerande inom verksamheterna enskilt driven förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, fristående grund-, gymnasie- och särskola, utbildning för vuxna samt stockholms-elever i andra kommuner.

Avdelningen

- bedömer rätten till samt tar fram underlag för utbetalning av skolpeng och barnomsorgspeng
- ansvarar för myndighetsutövning i stadens enskilt drivna förskolor, fritidshem, familjedaghem, och fristående förskoleklass. Ansvaret innebär bland annat tillståndsprövning, föreläggande/indragning av tillstånd, fortlöpande tillsyn av verksamheten samt handläggning av klagomål
- ansvarar för att i samråd med fristående grund- och gymnasieskolor verka för att utveckla gemensam resultatuppföljning
- handlägger beslut och fakturering kring interkommunala ersättningar för stockholms-elever i andra kommuner och för icke stockholms-elever i Stockholm
- bedömer och beslutar om bidrag till verksamhetsstöd/socioekonomiskt tillägg/särskilt stöd för elever och barn i fristående gymnasieskola, grundskola, skolbarnsomsorg och förskoleverksamhet
- ansvarar för och beslutar om skolskjuts i fristående gymnasieskola, grundskola, särskola, skolbarnsomsorg eller motsvarande verksamheter i andra kommuner
- ansvarar för hyreskompensation och stimulansbidrag inom enskilt driven verksamhet

7.4.2 Budget

Avdelningens budget omfattar främst kostnader för enskilt driven och fristående verksamhet samt interkommunala kostnader. På intäktssidan återfinns statsbidragen för maxtaxa och för kvalitetssäkrande åtgärder beträffande förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Avdelningen ansvarar även för tillsynen av enskilt drivna förskolor samt för att samarbetet med enskilt drivna och fristående enheter ökar. Avdelningen bedriver även kvalitetsarbete.

Avdelningens ökning av nettokostnaderna med 299,2 mnkr beror på ökat barn- och elevantal, framförallt inom enskilt driven förskola och fristående gymnasium.

7.5 Uppdragsavdelningen

7.5.1 Uppdrag

Uppdragsavdelningen erbjuder insatser som underlättar och förbättrar lärandet och undanröjer hinder för inläring för barn, elever och studerande i Stockholms stad.

Specialistområdena är elevhälsa, barn, ungdomar och vuxna i behov av särskilt stöd, media, biblioteksstöd, IT, modersmål och studiehandledning.

Insatser och tjänster som avdelningen erbjuder ska främja utveckling och hälsa hos alla elever och ha särskilt fokus på elever i behov av särskilt stöd.

Tjänsterna kännetecknas av hög kompetens, hög tillgänglighet, en tydlig kommunikation/dialog samt pålitlighet.

7.5.2 Budget

Uppdragsavdelningen är en intäktsfinansierad avdelning. Samtliga tjänster som avdelningen säljer grundas på avtal och överenskommelser tecknade med både externa och förvaltningsinterna köpare. Detta innebär att de tjänster som avdelningen säljer till kärnverksamheter inom förvaltningen tas upp som förvaltningsinterna affärer. Likaså finansieras de uppgifter av övergripande eller administrativ karaktär som där utförs via förvaltningsinterna överenskommelser. Uppdragsavdelningen i sin helhet bildar en resultatenhet från och med 2009.

7.6 Kvalitetsavdelningen

7.6.1 Uppdrag

Avdelningens huvuduppdrag är att samordna arbetet med stadens kvalitetsredovisningar för de pedagogiska verksamheterna, förskole- och skolinspektion, beslut om mottagande i särskolan, brukarundersökningar inom alla pedagogiska verksamheter, ansvar för Språkforskningsinstitutet, samordning av stadens VFU-verksamhet samt samordning av förvaltningens FoU och internationella arbete samt omvärldsbevakning och analys.

Kvalitetsavdelningen har ett verksamhetsövergripande ansvar för att utveckla stadens kvalitetssystem och initiera och stödja övergripande strategiskt utvecklingsarbete för de pedagogiska verksamheterna, oavsett huvudman. Avdelningens uppdrag inom kvalitetssystemet ska tydliggöras, såväl inom förvaltningen som gentemot stadsdelsnämnderna.

Per den 1 januari 2009 samlas avdelningens arbete med inspektion, kvalitets- och analysarbete i en enhet, enheten för inspektion och analys.

7.6.2 Budget

Kvalitetsavdelningens nettobudget har minskat med ca 13 mnkr jämfört med 2008. Minskningen beror i huvudsak på intäkter från kompetensfonden. Personalkostnaderna är i stort sett oförändrade.

7.7 Personalavdelningen

7.7.1 Uppdrag

Personalavdelningens roll är att vara en strategisk resurs för att verksamheten ska nå sina mål. Personalfrågorna är i stor utsträckning delegerade till förvaltningens chefer. Personalavdelningen har en konsultativ specialistfunktion till i första hand organisationens arbetsgivarföreträdare. Personalavdelningen har även en uppföljande roll för att säkerställa att lagar och kollektivavtal efterlevs.

7.7.2 Budget

Avdelningens nettobudget har minskat med 14,6 mnkr jämfört med 2008. Merparten förklaras av att den utökade satsningen på chefsprogrammet 2008 är avslutad. Övertalighet från tidigare omorganisationer har helt eller delvis kunnat lösas genom olika alternativ och antalet avtalspensioner förväntas minska.

Utbildningsförvaltningens arbetsplatser ska präglas av god arbetsmiljö och främja hälsa. Målet är en halverad sjukfrånvaro fram till 2010. Medel avsätts för att stödja ett aktivt förhållningssätt för en sänkning av sjukfrånvaron.

7.8 Administrativa avdelningen

7.8.1 Uppdrag

Administrativa avdelningens ansvarsområde omfattar arkiv, registratur, nämndsekretariat, kommunikation, projektkontor, IT, telefoni, försäkringsfrågor, kris och katastrof, säkerhetsfrågor samt förvaltningsservice.

Administrativa avdelningens uppdrag är att

- Säkerställa den demokratiska processen; dvs. att dokument- och ärendehanteringen centralt och lokalt är så enkel, säker och resurseffektiv som möjligt. Dokument som nämndprotokoll och tjänsteutlåtanden ska genom utnyttjande av modern teknik göras lättare åtkomliga och tillgängliga för såväl förvaltningens anställda som allmänheten.
- Förmedla nyttan av att använda extern och intern kommunikationen som ett strategiskt instrument; dvs. stödja utbildningsdirektören och avdelningscheferna att förmedla, förklara, förtydliga utbildningsförvaltningens uppdrag, vision och mål.
- Underlätta för elever och föräldrar att välja den utbildning/skola de önskar, såväl kommunal som fristående.
- Stödja verksamheten på ett effektivt sätt; dvs. för medarbetare erbjuda respektive göra IT-baserade verksamhetsstödjande system och telefoni tillgängliga utifrån en väl utbyggd datakommunikation och en väl fungerande teknisk plattform.
- Samordna e-tjänstprojekt som underlättar kontakten mellan förvaltningens enheter och vårdnadshavare samt elever. E-tjänsterna skapar också en

effektivare organisation. Projektkontoret samordnar, stödjer och granskar utvecklingsprojekten.

- Svara för att den kringsservice som behövs för att inhyrda lokaler ska vara väl fungerande kontor; dvs. vaktmästeri, reception, lokalförvaltning med mera.
- Svara för att förvaltningen har en väl fungerande organisation vad gäller kris och katastrof samt säkerhetsfrågor.

7.8.2 Budget

Avdelningens budget omfattar främst kostnader för drift, support och verksamhetsstöd inom IT-området samt intern och extern kommunikation.

Administrativa avdelningens budget har ökat med 28 mnkr jämfört med 2008. Det beror framför allt på ökade kostnader för IT-system som tidigare varit centralt finansierade, bland annat 8,1 mnkr för Stockholm webb och 10 mnkr för micro-softlicenser. Övriga förändringar jämfört med 2008 hänförs bland annat till det fortsatta arbetet med kommunikationsinsatser i egen regi och digitalisering av dokumenthanteringen.

Prislista avseende IT-kostnader 2009 för grundskola och gymnasieskola finns som bilaga 22.

7.9 Ekonomi- och lokalavdelningen

7.9.1 Uppdrag

Avdelningen ansvarar för den övergripande ekonomiska uppföljningen, nämndens budget- och bokslutsarbete, redovisning samt övriga ekonomiadministrativa frågor. Inom avdelningen ligger ansvaret för internkontroll, lokalfrågor av strategisk karaktär samt upphandlings- och avknopningsstöd. Ekonomiavdelningen ansvarar också för nämndens uppföljning enligt stadens integrerade system för ledning och uppföljning av ekonomi och verksamheter, ILS.

7.9.2 Budget

Avdelningens budget har ökat med 6,4 mnkr jämfört med 2008. Ökningen beror i huvudsak på att avdelningens budget minskades med uppdragsavdelningens andel av gemensamma overheadkostnader i verksamhetsplan 2008. För 2009 kommer denna justering att ske i samband med att avdelningarna stämmer av förvaltningsinterna mellanhavanden i sina arbetsplaner.

Avdelningen har också något ökade kapitalkostnader för investeringar genomförda tidigare år. Från och med 2009 ska nya investeringar täckas inom respektive avdelnings budget till följd av nya regler från kommunfullmäktige avseende budgethantering av investeringar.

Under 2009 genomförs införande av gemensam service ekonomi. Det innebär att all stadens hantering av kund- och leverantörsfakturor, kassa/bank och viss systemförvaltning överförs till servicenämnden och att utbildningsnämnden köper

dess tjänster istället för att utföra dem i egen regi. Enligt preliminär tidplan sker överföringen efter tertialbokslutet 2009.

Per den 1 januari 2009 omorganiseras ekonomi- och lokalavdelningen så att nuvarande controllergrupp och redovisningsenheten sammanförs till en ny ekonomienhet och nuvarande lokalgrupp organiseras i en lokalenhet. Det innebär att alla ekonomifunktioner samlas med en enhetschef och att lokalfunktionen blir en egen enhet med en enhetschef. En tjänst som lokalhandläggare överförs ifrån ekonomi- och lokalavdelningen till grundskoleavdelningen.

7.10 Förvaltningsledning

Förvaltningsledningens budget har minskat med ca 24 mnkr jämfört med 2008. Förändringen beror till största delen på att inga centrala medel för kompetensutveckling finns för 2009. Övriga förändringar beror på utökning med en tjänst i staben.

7.11 Beräkningsgrunder för internprissättning

Av bilaga 15 framgår förslag till grunder för internprissättning. I enlighet stadens riktlinjer beräknas internpriset för verksamheten efter utförande nämnds självkostnad där beräkningsgrunderna öppet redovisas och beslutas av nämnden senast i samband med nämndens verksamhetsplan. Riktlinjerna finns i bilaga 7 till kommunfullmäktiges budget för 2009.
